SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
IŠEINAS KAS
ČETVERGAS
MIESTE
WILKES-BARRE, PENN'A.,
314 E. Market St.

KAINA METAMS:
Suvienytose Valstijose $2.00
In Kanada ir kitas šalis . . . $3.00

APSIKELBIMU KAINOS ATSKYRIUM.

Pinigus siųsti ir su visokiais reikalais reikia kreipti šiuo adresu:
„DRAUGAS",
314 E. Market St., Wilkes-Barre, Pa.

DRAUGAS

KATALIKU LAIKRAŠTIS.

Lithuanian Newspaper
"DRAUGAS",
(THE FRIEND)
Official Organ of the Lithuanian Roman Catholic Alliance of America.
PUBLISHED EVERY THURSDAY,
314 East Market St.,
Wilkes-Barre, Pa.

SUBSCRIPTION RATES:
In United States $2.00
Canada ant other Parts . . . $3.00

Advertising Rates on Application.

All Communications and Money Orders must be addressed to:
"DRAUGAS",
314 E. MARKET STREET,
Wilkes-Barre, Pa.

Organas Susivienyjimo Lietuviu Rymo-Kataliku Amerikoje.

No. 27. WILKES-BARRE, PA., 8 D. BIRŽELIO (JUNE) 1911 M. Metai III.

ENTERED AS SECOND—CLASS MATTER AUGUST 21ST, 1909, AT THE POST OFFICE AT WILKES-BARRE, PA., UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1897.

Pirmoji Nedelia po Sekminiu.

[illegible] Rym. XI, 33—36. O! gilybė išminties turtų Dievo pažinties; kaip nei[illegible]mami jo sprendimai ir [illegible]kiriami jo keliai! Nes [illegible] pažino Viešpaties min[illegible] arba kas buvo jam pata[illegible]? Arba kas jam pirma [illegible], o bus jam atiduota? [illegible] jo, ir per jį ir jame [illegible] viskas. Jam garbė ant [illegible]ių. Amen.

[illegible]vangelija. Mat. XXVIII, [illegible]—20. — Anuomet sakė Jė[illegible] savo mokiniams: Duota [illegible] man visokia galybė dan[illegible] ir ant žemės. Eidami [illegible] mokykite visas gimi[illegible], krikštydami anuos var[illegible] Tėvo, ir Sunaus ir Šven[illegible]os Dvasios. Mokydami [illegible]ms užlaikyti vis, ką tik [illegible]sakiau jums. O štai aš [illegible]mis esu per visas die[illegible] [illegible] svieto pabaigos.

[illegible]EVO MEILĖS PA[illegible]SLAPTIS.

[illegible]ventosios Trejybės sek[illegible]ienis primena mums di[illegible]ią musų tikėjimo pas[illegible]ti, Trejybės Vienybėje, [illegible]vo, Sunaus ir Šventosios [illegible]asios, Trijų Asmenų vie[illegible]me Dievo paslaptį. Kaip [illegible]ėlė tur buti meilė, kuri [illegible]s Tris Dieviškuosius As[illegible]nis riša, ir kaip tobula — [illegible]ų ramybė ir džiaugsmas! [illegible]et, Dievas ir mus myli. [illegible] Jis mylėjimo verta at[illegible]nda mumyse? Kam da Jis [illegible]pinasi apie mus? Tečiau [illegible]ncija pirmąjai po Sekmi[illegible]ų Nedėliai tokią mums tie[illegible] sako: "Dievas yra mei[illegible]", ir "Tame apsireiškė [illegible]eilė Dievo mumyse, jog [illegible]ematinį savo Sūnų nusiun[illegible] Dievas ant svieto, idant [illegible]vi butumėm per aną. Ta[illegible] yra meilė: ne jog męs [illegible]mylėjom Dievą, bet j[illegible]g [illegible]mas numylėjo mus ir nu[illegible]tė savo Sūnų, dėl nu[illegible]davimo už griekus mu[illegible] Kokia įstabi mintis! Ir [illegible] pamokinimą iš jos i[illegible] mylimasis apaštalas, [illegible] Jonas? Štai kokį: "Mie[illegible]ai, jei mus Dievas taip [illegible]mylėjo, ir męs turime [illegible]ms kitą mylėti." Kaip-gi [illegible] meilę išreikšti? Evange[illegible]ja šios dienos sako: "Bu[illegible]te tada mielaširdingi, kai[illegible]o ir Tėvas jusų yra miela[illegible]ndingas. Nesudykite, o ne[illegible]usite sudyti. Neskandykite, [illegible] nebusite paskandyti. At[illegible]leiskite, o bus jums atleista. [illegible]uokite, o bus jums duota." [illegible] nelengvu daiktu atrado [illegible]ti musų broliui, atsi[illegible]kime kaip Dievas mus [illegible]mylėjo. Dievas klausai [illegible] [illegible]. Jis žino musų netobulybes, nuopuolius ir nusidėjimus. Jis musų pasigaili, to visko neveizint mums atleidžia, mus saugoja ir myli. Ar nepridera ir mums atleisti savo broliui, žmogui? Nes jei savo artymui neparodysime malonės, ar neužsipelnysime rustaus išmetinėjimo Viešpaties: "Kodėl regi krislą akyse brolio tavo, o rąsto, kuris yra akyse savo nematai? Veidmainy, išmesk pirma rąstą iš akies savo, o tada išvysi, idant išmestumei krislą iš akies brolio tavo." Musų tad priedermė yra saugoti musų brolį, jįjį išteisinti ir mylėti. Kodėl? Nes Dievas pirmiau mus numylėjo ir savo Sunų atsiuntė dėl permaldavimo už musų nuodėmes; ir netik už musų, bet ir už visų žmonių viso pasaulio. Kaip, ištikro, atsimainytų pašaulis, jei tokia meilė jame viešpatautų! Tam tikslui męs privalome darbuoties ir melsties. Te musų meilė nebunie apribota tik musų šeimyna, te ji apima didesni ratą, te ji išsiplėtoja plačiau Kristaus Bažnyčios ribų, te ji apima kiekvieną sielą, už kurią Kristus mirė. Visus, kuriuos tik Jis mylėjo ir męs mylėkime: visų žmonių išganymas tebunie musų širdies troškimu. Kiekvienoje žmogaus sieloje kas nors taip dieviškai maloniu atrodė musų Viešpačiui, jog Jis apleido dangų, kad už tą sielą mirti. Kiekvienoje sieloje buvo kas nors taip dieviškai brangaus, jogei Dievas nepasigailėjo savo mylimojo Sunaus ir atidavė Jį už ją ir už mus visus. **S.**

Katalikiškos Žinios.

Popiežiui sukako 76 metai. Birž. 2 d. popiežius Pijus X apvaikščiojo 76-metines sukaktuves savo gimimo dienos. Jokių iškilmių nebuvo. Šv. Tėvas tik išklausė šv. mišių naminėje koplyčioje ir praleido dieną labai ramiai su savo seserimis ir viena seserėne. Atsiųsta daugybė telegramų su geriausiais linkėjimais. Šv. Damazo kieme griežė muzika, bet iliuminacijų nebuvo.

Atsivertėlių parapija. St. Paul, Minn. yra parapija, susidedanti vien iš atsivertusių į katalikų tikėjimą. Vieną dieną 365 jųjų tapo patvirtinti (dirmavoti).

Penki atsivertėliai tapo įšventinti į kunigus. Philadelphijos antvyskupis Prendergast suteikė kunigystės šventinimą 22 klierikams. Iš jų penki buvo pirmiau episkopalų pastoriais. Jų vardai: William L. Hayward, Chas. L. Bowles, Otto Clement W. Gromoil, William I. L. McGarvey ir Maurice Cowl.

Nori padaryti šventu. Gal skaitytojai atsimena, jog 24 vasario 1908 m. Denvere, Colo., šv. Elzbietos bažnyčioje tapo nušautas kun. Heinrich. Kunigas dalino komuniją per mišias, kuomet italas anarchistas, priėmęs komuniją, šovė į kunigą ir paguldė jį ant vietos. Anarchistas neturėjo jokio piktumo su savo auka, net jos nepažinojo, o užmušė ją vien už tat, kad buvo kunigu. Anuomet net protestonų laikraščiai pripažino, jog kun. Heinrich buvo tikras kankinys už savo tikėjimą ir jog vieta jam tarp šventųjų. Dabar pranciškonų postulatorius Tėvas Paolini, pareikalavo nuo Rymo dvasiškosios valdžios, kad iš tirtų kun. Heinrich'o dalyką ir — jei išeis prielanki decizija — padarytų jį šventu kankiniu.

Vilniaus vys. kunigų permainos. J. E. vyskupijos administratoriaus įsakymu perkelti šie kunigai: kun. Sabaliauskas Rodunėn, kun. Kunockis Induron, kun. Kochanski Žoludkan, kun. Burba Asavon, kun. Bieliavski Kyasovkon, kun. Augštolis Augštadvarin, kun. Jablonski Volpon, kun. Gabševičius Volkolaton, kun. Kakarėka Maišogalon, kun. Rubikauskas Merkinėn, kun. Blažejevičius Krzyvičan, kun. Matulevičius Uskočan, kun. Šabanavičius, Strunaičiuosna, kun. Drukteinis Karvėn, kun. Miškinis Verenavon, kun. Petrulis Pivašiūnuosna, kun. Stašys Marcinkonysna, kun. Gloderis pats prašomas paliusuota nuo pareigų, kun. Šimeliunas Glębokon, kun. Buivis Gelvonysna, kun. Hunevič Dolistovon, kun. Sobolevski Šumskan, kun. Matevičius Unturkėn, kun. Bagienski Zelvon, kun. Kast. Kretovič Semiotovščiznon.

Žemaičių vysk. kunigų perkėlimai. Kun. Bogužas Zaviežo kamend., perkelta į imbradų filiją; kun. Paškevičius, Debeikių kam. į Zaviežą kamendorium.

Valdžios. 20 d. balandžio Kauno gubernatorius išleido šį priverstinai užlaikytiną įsakymą: 1) draudžiama atėjimas iš kitų gubernijų katalikų procesijų be pavelijimo gubernijinės valdžios; 2) draudžiamas nešimas tose procesijose ženklų, nepriguliančių prie tikybinės apeigos arba paminėjimui atsitikimų ir ypatų, kurių garbinimas neįstatyta Katalikų Bažnyčios; 3) draudžiama lydėjimas procesijų raitais, muzikos orkiestra, arba ypatų, apsitaisiusių rubais, nepriderančiais prie tikybinės apeigos, nešimas arba iškabinimas vėliavų kitų varsų, negu rusiškų tautiškų, laikymas prakalbų arba dalinimas knygų ir lakštų netikybinio turinio, giedojimas giesmių arba maldų tautiškomis gaidomis.

Už peržengimą to įsakymo gubernatorius be teismo gali bausti štropa lig 500 rublių arba lig 3 mėnesių kalėjimo.

Panašų įsakymą išleidė vidaus dalykų ministrui patariant ir kiti Vakarų krašto gubernatoriai.

Iš Lietuvos.

Giedraičiai (Viln. gub.). Giedraičių parapija pridera į mišriųjų skaičių, todėl ir pamaldos atliekamos vieną šventadienį lietuviškai, kitą—lenkiškai. Balandžio 17 d. išpuolė lietuviškos pamaldos. Kunigui užgiedojus lietuviškai "Dievas musų gelbėtojas" lietuviai giesmininkai ėmė giedoti toliau, nieko pikto nemanydami. Staigu lenkai pradeda rėkti lenkiškai, stengdamies užrėkti lietuvius, bet tuo žygiu jiems ne visai nusisekė. Apie bažnyčią gi einant, buvo didžiausi betvarkė: lenkai nesiliovė trukšmą darę, atvirai tyčiojosi iš lietuvių, kurie ramiai sau ėjo giedodami. Apėjus aplink bažnyčią, lenkai, matydami, jog vienu rėksmu neapgalėsią lietuvių, griebėsi smarkesnių priemonių: vienas lietuvini giesmininkui griebė apatinę lupą, kuo met tas giedojo, o kitas kažin kuom kietu drožė sprandan antram giesmininkui. Arčiau stovėjusieji pasakoja, jog drožęs akmeniu. Lietuviai, nesipriešino, užsilaikė ramiai, todėl didesnių susirėmimų nebuvo. Lenkai džiaugėsi apgaléję.

Pamaldoms pasibaigus, nukentėję lietuviai nuėjo apsiskųstų pristovui. Ten sustatė protokolą. Už poros dienų policija areštavo mušeikas ir pasodino šaltojo. Ant rytojaus po areštavimui visą dieną slankiojo po miestelį, aludes ir apie policijos namus gauja lenkų, grąsindami atkeršyti. Inkaušę bandė paliuosuoti suimtuosius, bet kuomet pagrasė patrūnais, išsiskirstė. Dabar pristovas šaukia liudininkus, kad tą atsitikimą ištyrus. Kuo tas pasibaigs, nežinia. O gal ir čia lenkinin kai paliks nekaltais avinėliais.

Nauja draugija. Balandžio 28 d. pas notarą Serdiukovą įregistruota įsitikėjimo Draugija lietuvių kalba laikraščiams ir knygoms leisti. Pilnieji nariai: Merkinės dekanas kun. V. Mironas — 100 r., Pivašiūnų kl. kun. A. Petrulis — 100 r. ir Giedraičių dekanas kun. J. Noviekas — 200 r. Be tų pinigų pamatinin kapitalan indėjo J. M. Vilniaus vyskupijos valdytojas kun. K. Michalkevičius — 1000 r. ir Seinų Bendrovė "Laukaitis, Dvaranauskas, Narjauskas ir Ko." — 1500 r. Norintieji draugijon įstoti turės įmokėti per du metu pajų — 100 r. Draugija nuo liepos 1 d. žada pradėti leisti Vilniūje 2-savaitinį laikraštį "Viniaus Spindulys". Pranešdami "Vilties" skaitytojams tą begalo smagią ir senai jau pageidaujamą žinelę, tikimės, jog visi tie, kuriems rupi vilniečių lietuvių reikala, ypač viltininkai, ne tik pasidžiaugs ja, bet ir parems, kiek galėdami. Kiek naudos galės Lietuvai padaryti šitoji draugija ir vilniečiams skiriamas laikraštis — nėra, turbūt, nė reikalo aiškinti. Girdėjome, kad prie draugijos prisirašė jau nemažas narių skaičius.

Pilkianiai, Ežerėnų ap. Šis nemažas kaimas apšvietimu mažai tesirūpina. Laikraščius visai mažai kas skaito. Čia daugiausia užsiima kortų lošimu; netik jaunikaičiai ir seniai, bet ir piemenis lošia. Taipogi Pilkiniškiai mėgsta labai rūkyti pypkes. Senesniuosius seka ir jaunieji. Dažnai atsitinka matyti vaikus 12—14 metų, papirosus rūkančius.

Griškabūdis, Naum. ap. Žardelių kaimo ūkininko P. S. vasario mėnesį Naumiestyje jomarko dieną pavakariu bemagaryčiaujant pavogta arklius su visu pakinkymu, 330 r. vertės. Žmogus bėdoje, visur kreipėsi, kur išmanė, bet arklių nerado. Atsirado vienas drąsuolis, kuris sakėsi P. S., kad jeigu jam busią duota 120 r., tad jis jo arklius suieškosiąs, kadangi žinąs, kur yra parduoti už tokią kainą. Dar pasakė, kiek arkliai turi metų ir kokio plauko. P. S., pasitikėdamas apgaviko žodžiais, davė 120 r., kurie taipgi dingo. Ukininkai, bukite atsargesni, nesiduokite visokiems valkatoms apsigauti.

Panemunėlis, Ežer. ap. Mažame Panemunėlio miestelyje (tik kelios sankrovėlės, stotis ir pašta) yra vienas monopolis ir aludė ir turi gerą pelną. Dabar vėl intaisė A. namuose "traktierių" su stiprais gėrimais. Taigi ir ūžia žmonės, kaip bitės, po tą traktierių netik dienomis, bet ir naktimis. Pasekmės nekokios. Per Velykas, tai yra kovo 9 d., rado žmogų prigėrusį griovyje pačiame miestelyje, netoli nuo to traktieriaus. To žmogaus gerta beveik visą naktį ir einant namo inkrista į griovį ir ten galą gauta. 8 val. ryto subėgo žmonės ir žydai, malunams, aliejinyčioms, bet negalėjo pažinti, kas per žmogus: ar katalikas ar žydas, nes nei škaplierių, nei cicelių nerado. Baisu pamanius apie tokią mirtį. O kiek ten barnių ir muštynių, tai sunku ir suskaityti. Jau taip įsimylėjo Panemuniečiai į degtinę, kad su pasigėrėjimu lanko tą smuklę ne tik suaugę, bet ir jaunieji be josios negali apsieiti. Ir namų savininkas ar gi negalėtų kitam kam tą namą sunaudoti?

Liūdna klausyti, kaip geriančiųjų vyrų moterįs, vergdamos, rūgoja ant tų, kas laiko tą smuklę ir namų savininko.

Kruonis, Trakų ap. Čia sparčiai renka musų senovės adinas vietinis vargonininkas Mažylis, važinėdamas tuo tikslu po kaimus su savo klebonu kun. Vaitiekūnu. Paraginti, kas paveikslėliais, kas saldainiais, visi dainininkai didesniu noru dainuoja, iš pirmo užrašinėja tik žodžius, paskui paprašo ateiti į savo butą, kur prie fartepijono užrašo ir dainų meliodijas. Tokiuo budu musų vargonininkas turi jau surašęs senovės dainų melodijų daugiau kaip 100.

"Viltis".

Lietuvių vaikams prieglauda nuo pradžios gegužės mėnesio atidaroma Kaune prie Pirmosios Tvero gatvės Przemenieckio namuose (ne toli Nemuno kranto). Užveizdėtoja prieglaudos bus p. Aleksandra Rušinskaitė, buvusi dviejus metus užveizdėtoja tokios pat prieglaudos Panevėžyje ir gerai suprantanti savo darbą. Priimami vaikai nuo 4 metų. Bus mokomi švarumo, dailaus pasielgimo, poterių, didesnieji visokių darbelių. Prieglaudon užsirašyti galima nuo 10 iki 12 valandos ryto prieglaudos buste pas jos vedėją p. Rušinskaitę.

Akių gydymas. Ciesorienės Marijos Aleksandraitės žinyba siuntinėja savo gydytojus suteikimui dovanai pašalpos sergantiems akimis, ypatingai tarp neturtingųjų gyventojų. Šimet gegužės mėnesio 20 dieną siunčiama tokie gydytojai ant dviejų mėnesių į Kauno gubernija ir savo gydyklą atidarys Tauragės miestelyje Reseinių pavieto. Tos gydyklos užveizdėjimas pavesta moterei-gydytojai N. V. Šmeling, padedant dviem moterim gydytojom.

— Rengiama vasarai artistų megėjų trupą, vadovaujant artistui p. Vitkauskiui, baigusiam vaidinimo mokslus Maskvoje. Artistai —megėjai žada pasirodyti Kaune, Vilniuje, Gardine, Liepojuje, Rygoje, Tilžėje, Panevėžyje, Marijampolėje ir kituose miestuose.

Triškiai (Šiaulių apskr.). Susilaukėme savo valsčiaus teisme labai dorą teismo pirmsėdį p. Joną Šukį. Tai blaivus, sąžiningas ir šviesus žmogus. Jisai lengvai atskiria teisybę nuo neteisybės ir paduktus liudytojus greitai permano. Taigi dabar džiaugiamės visi savo valsčiaus teismu, tikimės, jog jisai bus teisingas, esant teisingam pirmininkui. Tepadeda jam Dievas darbuoties savo krašto labui!—

Žvingiai (Telšių apskr.). Pas mus labai išsiplatinusi girtuoklystė. Žmonės geria be mieros, be saiko, o už jų nedorybes priseina kentėti nekaltiems. Štai neperseniai smerčiop prigėrė vienas Žvingių parapijonis. Kadangi jis buvo žinomas girtuoklis ir savo nuodėmių apgailėjimo ženklų neparodė, tai vietinis klebonas atsisakė jį krikščioniškai palaidoti, kad neužgavus ir pažeminus visų tų, kurie krikščioniškai persiskiria su šiuo pasauliu. Už tokį klebono elgimos ir saugojimą Bažnyčios įstatų, kurie krikščionių kapus skiria tik krikščioniškai mirusiems, atsirado tokių, ką kurstomi visokių niekšų, ėmė klebomą skųsti vyresnybei! Taigi Žvingiuose reikia kentėti už tvarkos saugojimą ir gerų krikščionių garbės ginimą.

Rietavas (Rasein. apsk.). Musų apylinkėje atsirado šykštų ukininkų, kurie mano praturtėti savo samdininkus alkindami. Pas vieną šeimininkę samdininkai —bernai turėjo užmokėti už Velykų Šventės pyragus po 2 rb., mergaitės po 1.50 rb. — ir pyragai buvo juodi. Tai dar pas lietuvius negirdėtasai daiktas!

"Vienybė".

Pakrojus Panevėžio pav. Vaikų straikas. Šiemet musų miestelyje atsitiko ištikrųjų nepaprastas sumišimas. Susirgus ir išvažiavus iš pradžios buk laikinam, paskui jį ir visai nuo vietos atsisakius rusui mokytojui — užvaduoja jį lietuvismokytojas Stelmokas.

Tas paskutinis žmonėms labai patiko, ir jie subruzdo rupintis, kaip jį čia pas save ant visados užturėjus. Valsčiaus sueiga išrinko pagaliaus du vyru (Šumskį ir Malinovskį) mokyklos globėjais, ir juodu nuvyko į Šiaulius pas inspektorį Itomlenskį prašyti vardan visų valstiečių palikti Stelmoką pas juos tikruoju mokytoju. Vyrai nuvykti nuvyko, bet nieko nepešė. Inspektorius griežtai pasakė, jogei bus atsiųstas rusas mokytojas, nes Stelmokas esąs perjaunas.

Netrukus ištikrųjų atvyko į Pakrojų naujas mokytojas-rusas, vos pabaigęs se-

minarijų Panevėžyje. Vaikai iš pradžių vieną kitą dieną ėjo į mokyklą, bet paskui staigu visi (40 jųjų) lig vieno lekeijų viduryje išsinešino pro duris. Sugrįžęs į klesą mokytojas-rusas, neberadęs gyvos dušios, smarkiai įpykęs, muša telegramą inspektoriui. Valsčiaus raštininkas patyręs kas atsitiko, pradėjęs vaikus biauruoti ir buk vieną net aptampęs.

Atsitikimas tas sukėlė parapijoje didelį trukšmą. Ant rytojaus keturi vyrai (Malinauskis, du Kenausiu ir Augė) davė telegramą žemiečių viršininkui, jogei raštininkas vaikus mušąs. Anstolis davė žinią pavietų viršininkui, o iš ten duota da augščiau. Už dienos atvyko iš Panevėžio žandaras, paskui inspektorius ir žemiečių viršininkas. Prasidėjo tardymai.

Išvijo iš mokyklos tarnaitę, buvo norėję areštuoti Stelmoką, bet jam pasipriešinus — paliko iki galo tardymo liuosu ir paskui nebekibino. Žemiečių viršininkas ir inspektorius gėdino vaikus ir paskui po vienam kiek vieną kamantinėjo, kas juos pakurstė straikuoti. Pasirodė, kad mokytojas esąs nekaltas, nors kaikurie asmeniški jo priešai ir tarp valstiečių užsispyrę jį skundė. Žemiečių viršininkas nagrinėjo užmetinėjimus daromus raštininkui. Drąsesnius kalbėtojus kišo į šaltąją. Gi viskam nepasitvirtinus, kas buvo telegramoje, visi keturi skundikai liko patupdyti kelioms dienoms į cypę. Taip pabuvę kelias dienas tardytojai išsikraustė, iš kur atvyko.

Valsčiaus vežėjas, beveždamas žandarą, daug ko paplepėjęs ant tųjų vyrų, kur telegramąs davė. Kaip apie tai sužinojo kaltinamieji, atėję į raštinę pradėjo jį keikti, tąsyti. Prie anų keturių prisidėjo da ir penktasis Matulis, kurs labiausiai ir puolinėjęs. Nauja priekaba.

Už savaitės ateina įsakymas nuo pavieto viršininko patupdyti pirmuosius keturiems mėnesiams, o pastarąjį trims į kalėjimą Panevėžyje, buk tai už skandalus, keliamus valsčiuje dėlei vežėjo. Anstolis norėjo vieną (Malinauskį) palinosuoti nuo paskirtos bausmės, už tai kad jis visa, ką jo draugai tarp savęs kalbėjo, išdavė jam, bet pavieto viršininkas sužinojęs, jogei ir jis pasirašė ant telegramos į žemskį — paliko bausmę. Pakruojuje yra įsakyta uriadninkui, kad saugotų namus buvusios mokyklos tarnaitės ir neleistų niekam ten užeidinėti, ir kad nesirinktų ten pašaliniai žmonės.

Galas viso to toks. Stelmokas iškeltas į Šylavę trečiuoju mokytoju. Jo vieton atkeltas kitas lietuvis mokytojas už pagelbininką rusui. Dabar gi daromi policijos tardymai link kun. Braknės, buvusiojo Pakrojaus kamendoriaus, ir jo buk prigulėjimo prie streiko. Vaikai buk priplepėję, kad kunigas liepęs straikuoti, ir tarnaitė juos raginusi.

Panevėžys. Balandžio 17 d. buvo "Blaivybės skyriaus susirinkimas. Susirinko visai nedaug, nors narių — išviso 300 žmonių. Susirinkime buvo paklausta, ar perkamas žibintuvas (lempa), kaip buvo seniau nutarta. Atsakė, kad maža tėra pinigų, todėl liepė nariams [illegible] kėti metinį mokestį, kurio daugelis neįmokėjo. Taipogi susirinkime pranešta, kad uždaroma Ramygalos gatvėje arbatinė ir vieton jos pasamdytas jau butas dviem naujom arti rinkos Ketino atspauzdinti apskelbimus, kad tuose arbatnamiuose bus galima gauti nakvynė ar arkliams pastatyti vieta.

"Liet. Ukin."

Pajystris (Panevėž. ap.). Šis Lietuvos kampelis gan ilgus metus buvo visiškai užmirštas tų žmonių, kurie rupinasi tėvynės gerove. Tuo tarpu, kuomet Lietuvos pavasario rytas aušo ir iš visų pusių plaukė, skambėjo iš gilaus tautiško miego parudusių žmonelių aidos; ir kuomet jau ant blaivesnės tėvynės padangės prasišypsojo skaistesnė saulytė, tarytum visus kviete kvietė į darbą, — tai čionykščiai žmoneliai, nieko tai neatjauzdami, tamsiame snauduly tebetūnojo ir tebesapnavo vien sunkybių gadinės vargus. Visur viešpatavo nusiminimas, juo labiau, kad nebuvo kam rodyti kelio į geresnę, šviesesnę ateitį. Bet užvis didesnį dorišką smūgį kentėjo žmonelės tame, kad neturėjo arti bažnyčios. Per tai kiti, ypač senesnieji, kaip sakėsi patįs žmonės, buvę jau bepamiršą, kad tai yra reikalas vaikščioti šventadieniais bažnyčion. Neinąs gi žmogus bažnyčion, negirdįs mokslo apie religiją, mažai teragaująs dvasiško maisto, aišku, jog kaskart vis labyn silpsta ir galop visiškai aptemsta dvasiškai. Tai buvo ištikę ir kai-kuriuos pajystriečius. Pagalios atsiųsta čia kunigas. Apsigyvenus kunigui, viskas atgijo: žmonelės subruzdo darbuoties. Vadovaujant vietiniam kun. J. Tilvyčiui, žmonelės visomis pastangomis pradėjo statyti naujus Dievo namus, vietoj senos, sukrypusios ko plytėlės. Tame nepaprastame darbe daug pasižymėjo gerb. kun. Tilvytis—žinomas musų dainius A. Žalvarnis. Ačiu jo nepaprastam veikimui, kitų parapijų aukomis ir vietinių žmonelių lėšomis ir darbu, beveik per metus, pastatydinta nemaža medinė bažnytėlė ir puiki klebonija. Pabaigoje pereitų metų buvo iškilmingas bažnyčios pašventinimas, kuris, tarytum, atgaivino pavargusius pajystriečius. Karštai pasidarbavę žmonelės, pagaliaus susilaukė gražių Dievo namų savo kampelyje. Teisingai užtat ir sako gerb. dainius A. Žalvarnis savo dainoje apie pajystriečius:

"Ar nelinksma, ar ne
džiaugsmas Pajistrio
krašte;
Šviečia, spindžia Dievo
rūmai ir dar neprasti..."

Taip dainuoja gerb. dainius apie Pajystrį, bet bedainuodamas ir dirba išsijuosęs savo parapijonų labui — platina apšvietimą ir blaivybę. Tuo tikslu yra atidengta Pajystryj Kauno "Blaivybės" draugijos skyrius (rodos, jau antri metai kaip gyvuoja), kuris turi ne maža narių. Žmonės jau pradeda susiprasti; kai-kurie jau skaito laikraščius ir daugelis leidžia, kaip galima, vaikelius pasimokyti skaityti ir rašyti. Labai malonu tai girdėti. Vis tai vietinio kunigo Tilvyčio triūso vaisai. Dieve jam padėk ir toliau darbuoties! Bet reikia pažymėti, kad ir čia dar yra be žado, kurie teisybės nesurado, anot Liudo Giros. Kiti skubinasi trukdyti, ardyti tai, kas yra statoma, taisoma: kiti, vietoj palaikyti jaunutę "Blaivybę", tuo tarpu mudija ją slaptai pardavinėjama degtine ir iškoneveikia patį kunigą, kaipo blaivybės platintoją. Bet tokių, "kurie patamsį duobę knisa, kurie ant kelio viešo purvais apdrabsto žmogų visą" (Maironis), reikia netik bijoties, bet gailėtis ir šaukti: "Viešpatie, apšviesk jiems protą!..."

Kalvarija. Janavo valsčius, kaip buvo nutaręs per sueigą inkurti pas save mokyklą, taip ir padarė: prieš užgavėnias atvažiavo jau ir mokytojas ir pradėjo darbą. Mokyklos namo dar nėr, užtai pasamdė pas vieną ukininkų kambarį, ir vaikučiai jau mokinasi. Matyt, vienos mokyklos bus permaža, ir jau kalbama apie kitą.

Janavo valsčiaus vyrai savo pasielgimu davė gražų pavyzdį Kalvarijos ir Raudenio valsčiaus, kurie ikšiol da pas save neturi nė vienos mokyklos.

Žeimelis (Panevėžio ap.). 12 balandžio m. buvo čion Vartotojų Draugijos visuotinas susirinkimas. Užtvirtinta pereitų metų atskaita ir bilansas (dar ne pilni), nutarta veikimo plenas ir išlaidų sąmatą šiems metams. Per tą susirinkimą žeimiečiai pasirodė suprantą Draugijos naudą, nes tarėsi, kaip jį labiau palaikius, kaip ir kas daryti, kad ji augtų, stiprėtų ir plėtotųs. Pelno už pirmuosius metus buvo nedaug, bet ir jo paskirstyme žeimiečiai pasirodė geidžią ištikro savo D-jai labo, nes visą pelną paskyrė atsargos kapitalan. Tarp kita-ko nutarta: pajų šiemet, nesant svarbiam reikalui, iš D-jos nereikalauti, kad davus jai gerai sustiprėti ir paskui jau semti iš jos didesnę naudą, nusamdyti naują gabų vedėją, apdrausti prekes nuo gaisro ir t.t. Plačiai aiškinta apie prekybą aplamai, prekes ir jų rųšių įvairumą, kainų skirtumą, išnaudojimą ir apgaulio jimą kainoje, svare ir saike, kokį žmonės kenčia, perkant ypač pas žydus, apie jų daromą konkurenciją, kad sugriauti D-ją, kad paskui už viską keleriopai atsiimti; kalbėta apie kooperaciją aplamai, V-jų D-jų reikalingumą, jų sąjungas, reikalingumu palaikyti V-jų D-jas, panašias joms draugijas ir kitas žmonių įstaigas. Į visus užklausimus buvo duodami platųs atsakymai ir paaiškinimai, taipogi buvo dalinami nariams įvairųs lapeliai apie Vartotojų Draugijas ir kitas įstaigas.

Apskritai imant, susirinkime stengtasi kiek galima labiau užinteresuoti narius (ir aplamai žmones).

Kalbėjo ir aiškino daugiausia valdybos nariai: kn. A. Steišys ir kn. Gudavičius, o taipogi Pašvitinio Vartotojų Draugijos vedėjas.

Galima tikėtis, jog Vart. Draugija stiprės, augs ir bujos, nes Žeimelio miestelis nemažas, sankrova geroj vietoj, tik reikia žeimiečiams ir aplinkiniams prisidėti prie jos ir palaikyti ją.

Seinai. 14 d. Gegužio buvo čia "Žiburio" draugijos vakaras. Vaidino 4 veiksmių komediją "Vagis". Vaidinta buvo, kaipo artistams mėgėjams, labai gerai; girdėti buvę iš mačiusių daugelį lietuviškų teatrų, būk taip gero vaidinimo dar nebuvo matę niekur. Po vaidinimo vietinis "Žiburio" choras, kun. profesoriaus J. Narjausko vedamas, padainavo keletą lietuviškų dainų, kurioms "bravo, bis" nebuvo galo. Garbė už vakarą rengėjams ir dalininkams.

Naujamiestis (Panevėžio ap.). Čionai 22 Balandžio nuo senosios bažnyčios lubų nukrito vidun ir užsimušė Jonas Visockis, 58 metų amžiaus vyras, dar nevedęs. Jo asmenyje parapija nustojo vieno veikliausiojo savo nario. Savo triūsu ir darbavimusi tas nepailstantis darbininkas daug padėjo parapijonims prie statymo naujos murinės bažnyčios, ir naujamiestiečiams nereikia dabar grūstis senoj ankščioj bažnyčioj. A. a. Jonas Visockis buvo tikras milžinas, kuris nuolatos dirbo, niekados neturėjo pailsio, trusė jis apie bažnyčią ir rinko jai pinigus. Visa tai a.a. Jonas Visockis dirbo dovanai Dievo garbei, kaip jis pats sakydavo? Ir dabar nabagas sutiko staigią ir netikėtą mirtį, triūzdamas apie bažnyčią, kurią apsodino gražiais jaunais medeliais, ir, kad tie medeliai nenuluštų, norėjo paremti juos lentelėmis, kurias ir rinko nuo senosios bažnyčios lubų. Tik štai vienas nelaimingas žingsnis ir... nuo 6 sieksnių augščio staiga krito žemyn.

Taip atsiskyrė su šita ašarų pakalne Jonas Visockis. 25 Balandžio a.a. Jonas Visockis, lydimas didelios minios žmonių — ir mažų ir didelių, senų ir jaunų — su didele iškilme palaidotas. Gražiai suprazdami jo nuopelnus prieš parapiją, prie grabo a. a. Jono Visockio susirinko kuone visi parapijonįs atiduoti jam paskutinę garbę. Apie gyvenimą ir nuo pelnus a.a. Jono Visockio gražiai papasakojo musų gerbiamas klebonas kun. Puleikis bažnyčioj ir kamendorius kun. Dambrauskas kapuose.

A. a. Jonas Visockis buvo žmogus šviesus, blaivus, doras. Skaistumu širdies ir gražia iškalba pritraukdavo prie savęs kiekvieną. Buvo tai tikras blaivininkas ir blaivybės platintojas. Vietinis "Blaivybės" skyrius jo asmenyje nustojo veikliausiojo savo nario. Maža to. A. a. Jonas Visockis, platindamas lietuv. laikraščius ir naudingas knygeles, sėjo šviesą ir žadino tėvynės meilę.

Tai buvo tikras milžinas! Te lengva jam buna motina žemelė.

"Šaltinis".

Korespondencijos.

LOWELL, MASS.

Kiekvienam lietuviškų katalikiškų laikraščių skaitytojui teko patėmyti apie busiantį Lowell'io lietuvių bažnyčios pašventinimą. Ne tik Lowell'io, bet ir aplinkinių miestų žmonės laukė tos iškilmės su dideliu nekantrumu. Galop atėjo laukiama diena — 30 gegužio. Lietuviai ir lietuvaitės, paskyrium ir draugijomis, su muzikomis, traukė iš visų šalių į Lowell'į tą dieną. Lietuviškų draugijų stojo parodon 15, sąnarių apie 4000. Reginys buvo puikus. Apie 10 valandą išryto iš klebonijos išėjo Jo Malonybė vyskupas J. J. Anderson su 10 kunigų. Pirm jų ėjo vaikai su kryžium ir žvakėmis, taip-pat eilė mergaičių su kvietkomis. Minia tuojau nusiėmė kepures ir atidavė garbę savo dvasiškam ganytojui.

Mišias laikė kun. Krasnickas. Jam tarnavo kunigai: Jusaitis ir Despu (? Red.). Viduryje šv. mišių kun. T. Žilinskas pasakė puikų pamokslą, pradėdamas Viešpaties žodžiais: "Aš pastačiau namo bažnyčią, kurios nepergalės nei pragaro vartai".

Pasibaigus pamaldoms, Jo Malonybė pats prakalbėjo į susirinkusius ir tuojau suteikė palaiminimą. Po to buvo procesija atgal į kleboniją, kur vyskupas užkandęs truputį ir nusimušė fotografiją su kunigais. Paskui išvažiavo namo.

Po ceromonijų visos draugijos ir šiaip jau žmonės traukė parodoje į svetainę. Ir puiki buvo ta paroda! Tokios niekados nebuvo matę šio miesto lietuviai.

Šiuo tarpu čia nupirkta medinė bažnyčia. Velytina, kad toliau butų pastatyta murinė bažnyčia, o prie jos mokykla.

F. K. Juškevičius.

DONORA, PA.

28 d. gegužės Donoros lietuvių burelis sulošė dvi komedijas: "Daktaro kabinete" ir "Neatmezgamas mazgas". Dainuota buvo: "Lietuva tėvynė musų", "Pasakyk, mano mylimas krašte", "Lakštingalėlė" ir "Žilvitis". J. ir A. Kiveriutės deklamavo "Tėvynės dainos" ir "Ten, kur Nemunas banguoja"; padainavo abi: "Tu Lietuva, mano motinėle"; I. Masaičiutė padainavo solo "Onytė" ir Andriunų L. ir I.: "Lėkė puolė karvelis". Kaz. Dickevičius griežė ant smuikos ir violenčėlės. Teatras puikiausiai pasisekė. Artistai—mėgėjai gerai žinojo savo roles ir išpildė geriaus, negu tikėtasi. Lošime dalyvavo šios ypatos: Viktoras Ribinskas, A. Ribinskienė, J. Možeika, J. Klimavičius, J. Masaičiutė, M. Stankiutė, Mik. Kudžius, J. Vaitkus ir B. Zikus. Labiausiai atsižymėjo svarbiausiose rolėse: A. Ribinskienė, J. Možeika, J. Klimavičius, na ir Mik. Kudžius, žydo rolėje, prijuokino publiką. Pasitaikius gražiai dienai žmonių suvėjo daug, o kaip dėl Donoros tai ir labai daug. Pelno liko 60 d. 30c. Pusė pelno (60 rublių) išsiųsta į Vilnių "L. M. ir Dailės" draugijų namams, pusę-gi vietinei lietuvių šv. Juozapo bažnyčiai.

Gailius.

CLEVELAND, OHIO.

Birželio 11 diena (šv. Trejybės šventė) yra paskirta priėmimui pirmosios Šv. Komunijos lietuviškiems vaikeliams. Tą dieną prieis prie pirmosios Komunijos su iškilme dviejų klesų 160 vaikučių. Visos bažnytinės draugijos, Lietuviškas Benas ir Šv. Kazimiero kareiviai su iškilme įves vaikelius į lietuvišką šv. Jurgio bažnyčią. Vadovaujant vietiniam klebonui vienuolė Eustella (Petronelė Pocešiutė) išlavino vaikelius dailių lietuviškų giesmelių ir apeigą laike šv. Komunijos.

Neperseniai musų broliai paklydėliai užsikvietė iš Valparaiso nekurį taip pat pklydusį studentėlį ir kokį tai kriaučiuką, kurie savo plepalais jokios blėdies mums nepadarė, bet dar daugiau sutvirtino šv. Tikyboje ir sustiprino prisirišimą prie musų parapijos.

Lietuvaitis.

SHAMOKIN, PA.

Pas mus atsitiko baisi nelaimė. Geg. 27 d. gazo sprogimas sužeidė ir baisiai apdegino 5 vyrus. Visi svetimtaučiai. Vienas jų pasimirė ant kelio, vežant į ligonbutį. Kaltina "fireboss'ą" už šitą baisią nelaimę.

J. J.

ATHOL, MASS.

Musų mieste rasis lietuvių apie 7—8 šimtai. Dauguma pacina iš Vabalninko parapijos. Dirba įvairiose dirbtuvėse, ypač "Diamond Watch Co.", "Lee Bros. Shoe Co." ir "L. S. Starretts Co." Uždirba nuo $1.25 iki $2.50 į dieną.

Apšvietos mažai. Priežastį vargu suprasti, nes yra jaunų vyrukų, kurie norėtų darbuoties, visuomenės labui. Jie mėgino šį tą padaryti, bet gražioji lytis — merginos — neprisideda. Pradėjo mokinties teatro: 'Daktaro Kabinete" ir viskas ėjo šiaip-taip, bet paskui merginos atsisakė, nes iš jų pradėjo juokties ir jųs niekinti draugės, laikančios save "sportais"; jeigu męs, girdi, neiname, tai ir jųs neikite...

Merginų čia daug, gal kiek mažiau už Lawrence'o merginas. Tai yra antras miestas Massachussets'e, kur daugiausiai lietuvaičių merginų. Dirba jos "Miller's River (Ribbon? Red.) Manufacturing Co." arba, kaip tai jos vadina "špitolėje". Darbo diena — 10 valandų. Uždarbis eina nuo skaitliaus padaromų daiktų: uždirba nuo 1 iki 2 dolerių į dieną.

Prie blanketų dirbimo mašinos neapdarytos, neretai pasitaiko pirštus nuspausti. Be to, didis pokšėjimas ir kratymas tankiai sugadina sveikatą, labiausiai nervus ir girdėjimo organus. Tas darbas padaro žmogų atbukusiu prie bent kokio prakilnesnio užsiėmimo.

Viešbučiuose tarnaičių padėjimas daug geresnis, nes ten išmoksta jos mandagumo ir naminės ekonomijos, taip pat anglų kalbos.

Susitvėrusi per rupestį kun. J. J. Jakaičio moterų šv. Onos draugija ir žadėjusi daug ką nuveikti, neesant gerų vadovių, skursta, kaip uguelė prie šalto vandens, pasidėjus prižadus į archivą (? Red.).

Geg. 29 d. atsiliko vestuvės tarp Felikso Novodvorskio ir Emilijos Panevežiukės. Vestuvės buvo lietuviškos, t. y. su trenksmu ir riksmu.

Mackas.

LIETUVIAI SVETUR.

Tuloje, Rusija, katalikų mažas skaičius tėra ir susideda iš įvairių tautų: lietuvių, lenkų, prancuzų ir vokiečių. Lenkų čionai yra daugiausia, nes kareiviai visi lenkai nuo Varšuvos, paskui eina lietuviai, kurių persirenka 60—70 žmonių, prancuzų ir vokiečių — po kelias žmones.

Bažnyčią turime mūro ne didelę, gražią, gale Kievo gatvės, augštoje ir dailioje vietoje pastatytą prieš [illegible] kiolika metų rūpesniu ir [illegible] šomis beveik vieno daktaro von Hartmano. Kunigai čionai jau perėjo keli, vis lenkai, bet dabartinis kunigas jau penki metai kaip gyvena Tuloje, tai musų tautietis lietuvis iš Telšių, Vladislovas Mažonavyčius. Jisai [illegible] auklėtas senoviškai — lenkiškoje dvasioje, bet mokydamasis Peterburgo Dvasiškių seminarijoje, o paskui Akademijoje beklausydamas nabaštiko prof. Jeniaus lekcijų, suprato, kas esąs, ir išsimokė kuo-geriausiai lietuviškai kalbėti. Atvažiavęs Tulon ir radęs čionai nemažą skaičių lietuvių, pats savaimi pradėjo skaityti lietuviškai Evangelijos ir sakyti pamokslus. Paskui pamatęs, kad Tuloje esant katalikų prancūzų ir vokiečių, lenkiškai nemokančių, griebęsis mokyties jų kalbos ir trumpu laiku išmoko tiek kiek jau pakankamai galėjo atstenkinti jų dvasios reikalus jų gimtąja kalba.

Męs tuliečiai lietuviai šiol nežinome, kas tai yra lietuvių-lenkų nesusipratimai, o lenkai — lenkų-lietuvių; gyvename visi parapijįs gražiausioje santarvėje ir ramybėje, kunigas gi yra nodai didžiai gerbiamas lietuvių, lenkų ir kitų tautų. Jis savo visuomeniu veikimu jungia parapijonis, [illegible] sydamas paskaitas, vakarus su loterijomis ir tuo stiprydamas labai silpną bažnyčios turto stovį.

Apie Tėvynę—Lietuvą taip-pat neužmiršta. Štai antrą dieną Velykų jis sukvietė lietuvius klebonijon. Tai apie 7-8 val. vakaro susirinko gan gražus būrelis lietuvių įvairių užsiėmimų. Susirinkusieji gavo išgirsti kaimgutę:-Kas tu esi? Ir kas tu esi? Verčia, nebuti tuo, kuo esi. Kun. klebonas nurodė svarbumą ir reikalingumą laikyties savo tautybės ir mokyti savo tėvų kalbą. Paskui kiekvienam indavė po vieną egzempliorių tos knygutės, kad jie namie atsidėję paskaitytų patįs, paskui kitiems duotų. Pertraukose gramofonas grojo. Mums labai miela buvo išgirsti net iš gramofono savo gimtosios šalies dainas. Mat, kunigas tyčia išrašė lenteles lietuvių gaidomis.

Gale vakaro kunigas pasakojo susirinkusiems, kad Vilniuje, musų senųjų tėvynės sostinėje, ketinama statyti tautos namai ant metų Žalgirio kovos dienos sukaktuvėms paminėti, kovos, kur Didysis Lietuvos kunigaikštis Vytautas, [illegible] meto karžygis-gailunas, [illegible] vo drąsumu ir nepaprastu karvedžio mintrumu [illegible] veikė kryžiuočių Ordeną.

Papasakojo, kad lenkai jau pastatė paminklą jo broliui Jogailai Krokuvoje. Kunigais vieno žmogaus pakotais. Pas mus gi tokių turtuolių nėra, tie visi musų džiumai, kurie vedasi didžiųjų karžygių poliekuonimis, netik nieko neduoda tautos paminklui, atsisuka nuo musų pracities Didvyrio nuopelėtosios Lietuvos. Jis pasakė: Męs visi tautiečiai, esame darbo žmonės ir nenusiminkime, kad musų tarpe nėra didelių turtuolių, bet sujudinti prakilnių jausmų —tėvynės meilės — ir kopomis surinksime tokią kiekį pinigų, kad galėsime padoramai pagerbti praeities galiuno vardą, pastatyti puikią visos tautos mokyklą ir dailės šventyklą. Ten

...urs dabartinės musų Mokslo ir Dailės Draugijos, ten ...ua didelė salė paskaitoms ir koncertams, bus knygynas ir skaitykla, taip pat etnografijos, archaiologijos ir dailės muzėjai. Ten sušvis musų dvasios, grožės ir mokslo žiburys.

Visi suprato naudingumą musimųjų tautos namų ir, pritardami tam prakilniam sumanymui, sumetė kiek kas galėjo.

"Viltis".

Iš Sibiro tyrų padangės.

Kas-gi iš lietuvių nėra girdėjęs apie tolimą šiaurės tėvynę "pipirų" žemę?... Ar daug musų brolių paskutiniuoju metašimtmečiu ištremtas?

Juos paliuosuoja kaime, kur nusigėrę čeldonai, totorai, ostekai, buretai gyvena. Čia gi uždarbio jokio nėra, nori gyvybę užlaikyti— ...ninkis giriosna (taigosna) ...gautų, riešutautų, taip ...u besimaitindamas, karbas ir su meškomis pasirisi! ...ninugas, kurs pinigų turi ...pagelbą greita, bet jei ne, ...ir kamuokis sveikas, kol ...sigyvęsi". Apskritai sa... maža kas vientulių ...lieka, didžiuma išvažiu... (slapta). Lenkmečiu ...) ištremtieji lietuviai ...krau gyvendami gerai ...be; šiandien jie turtin... už vietinius gyvento... ...nes dažniausia, amat... kalviai, dailydės, ..., siuvėjai ir k. k. Vie... ...uos "poliakais" va... ...mat, kas ne stačiatikis, ...antai: lietuviai, latviai, ..., lenkai ir kiti katalikys... ...išpažįstą visi "poliaki", ...teji gi lenkai skurdžiau ...gyvena.

...lietuviai čia tamsus, la... ...ištautėję; reta šeimyna ...kai bekalba, o knyga ...laikraštis čia ir nemini...

Bažnyčia, didžiumos ...u gyvenančios visai ne... ...toma: kunigai irgi ne kas ...tai lankosi. Žinau šeimy... ...15 metų kunigo nemačiu ...si ir nestebėtina: gyvena ...limuose kaimuose ir jokių ...kių su artimiausiais kata... ...kais neturi. Taip maždaug ...musų vientaučių gyvenama ...misiejaus gubernijoje, ku... ...yra ne tik Sibire, bet ir ...oje Europoje didžiausia. ...s taip yra miestuose. Šit ir ...s pačios gubernijos vyriau... ...jame mieste, Krasno... ...ke, lietuvių vardas augš... ...u stovi: lietuvių šeimynų ...n čia daugiau, kaip šim... ..., kai-kurių tarpan yra ...maišę rusai, bet rusai lie... ...uvių šeimynosna inėję pil... ...ai susilietuvino.

Ir tuo skiriasi Krasnojarsko lietuviai nuo kitų Sibire gyvenančių, kad daug mažiau nei kitur ištautėję. Apskritai imant, jei apygardoje rasime 60 nuošim. lietuvių ištautėjusių, tai Krasnojarske nedaugiau, kaip 10 nuoš. Daug šeimynų išsirašo sau knygas bei laikraščius; teko matyti Amerikos "Lietuvą", "Tėvynę", "Dilgėles"; Didžiosios Lietuvos: "Viltį", "Lietuvos Žinias", "Aušrinę", "Draugiją", "Vadovą", "Litwą", "Šaltinį", "Vienybę" ir "Garnį". Yra čia dvi katalikų bažnyči: senoji maža, menka; naujoji didelė, augšta, gotiko stiliaus, vos tik pabaigta. Yra du kunigu: klebonas — lenkas Sviatopolk-Mirskis, buvusiojo, lietuviams spaudą atgaunant, Vilniaus general gubernatoriaus kunigaikščio Sviatopolk-Mirskio artimas giminaitis, labai geros širdies žmogus ir vikaras lietuvis Jovašauskis, geras tautietis, rimtas ir išmintingas vyras. Lankydamasis po gubernijų daug gera žmonėms padaro, tik gaila, kad pačiame šios gubernijos centre lyg neišdrįsta prabilti į lietuvius savo kalba. O kiek jis čia atgai vintų sielų, seniai slopinamų, bet trokštančių išgirsti Dievo žodį savo kalba... ir to čia nėra; kiek sujudintų ir prikeltų iš tautinio miego savo brolių, kurių daugelis iš tolo kratosi "litviakais" esą.

Iš Visur.

MEKSIKO.

Buvusis prezidentas Porfirio Diaz išplaukė iš Vera Cruz porto 30 geg. laivu Ypiranga. Butų gal neapleidęs savosios tėvynės, kad ne artimieji giminės. Jokių valdiškų atsisveikinimų nebuvo.

Diaz nuplaukė į Havaną (Kuboje), kur vis dar tebesėdi gen. Reyes, buvusis kandidatas į prezidentą, kurį Diaz privertė bėgti svetur iš savo tėvynės. Menama, kad Diaz prikalbins Reyes'ą, kad važiuotų į Meksiko ir išnaujo kandiduotų į prezidentus. Reyes, sakoma, turi daug šalininkų armijoje.

Tuo tarpu naujas prezidentas De La Barra bando patraukti vyriausybės pusėn buvusius maištininkus. Maderos kareiviai, bent iš dalies, gavo valdiškas vietas.

Pats Madero, nors kviečiamas į Meksikos sostinę, bijosi važiuoti iš Juarez'o, o dar saugumui savo gyvybės važinėja į El Paso, kursai guli tuojau už upės, bet jau Suv. Valstijų pusėje.

Madero sakosi, revoliucija atsiėjusi jam 300 tukst. dol. Gali buti, nes turtingo žmogaus, mėgstančio sportą, kišenių niekas nekrečia.

Paskutinės žinios pranešа, jog Madero išvažiavo į Meksikos miestą.

Francisco I. Madero išvažiavo iš Juarez'o į Meksikos miestą 1 birželio. Atsisveikinti su juo suėjo į muitinę kokie šeši šimtai žmonių iš Juarez'o ir El Paso. Iškilmei besitęsiant, policistas vardu A. Roja, užtėmijo, jog koks tai vyras, einąs į muitinę, turi kažinką užpakaliniame kelnių kišeniuje ir tuojau jį suėmė. Kišeniuje rasta bomba, pilna dynamito. Tos bombos butų užtekę užmušimui Maderos ir visų jo svečių. Pasirodė, jog bombą nešėsi Cruz Rey, buvusis majoras mažo Guadelupės miestelio.

Madero nieko nežinojo apie pasikėsinimą ant savo gyvybės, iki buvo toli nuo Juarez'o. Važiuojant Maderai Texase, kiekviena stotis buvo stropiai dabojama policijos, kad buvusiam maištininkų vadui nepasidarytų kokia pragaištis.

Maištas Žemesnioje Kalifornijoje siaučia posenovei. Ten operuoja Magona su savo socijalistais. Magonistų esama į 2000. Jie daro daug pragaišties. Ketinama nusiųsti buvusius Maderos kareivius, kad numalšintų magonistus.

Porfirio Diaz jau ant marių. Plaukia į Ispaniją, iš kur keliaus į Šveicariją, nes Diaz pripratęs gyventi labai augštai (Meksikos miestas guli 2,300 metrų augščiau marių), negali pakelti žemų vietų.

Austrijos ciesorius Pranciškus Juozapas labai interesuojasi Meksikos reikalais ir neseniai išsitarė, jog jis pats ir Porfirio Diaz tai niekam jau netikę "dreadnought'ai"; galvas, girdi, dar turime, bet kiti sąnariai jau sustingę.

MOROKO.

Generolas Monnier su savo kareiviais laimingai atėjo į Fez'ą. Tuojau didysis veziras (valdžios galva) El Madani el Glawi tapo numestas nuo savo vietos. Sako, kad tai prancuzų generolo įtekmė tatai padarusi.

Eina paskala, kad ir pats Sultonas Mulai Hafid atsisakysiąs nuo sosto netrukus. Jo vietą paimsiąs Mulai Zin. Pats-gi Mulai Hafid jau ieškąs atsakomų rumų netoli nuo Tangier'o.

PORTUGALIJA.

Geg. 28 d. atsiliko rinkimai į parliamentą. Senosios tvarkos šalininkai visai nebalsavo, o jei kur bandė statyti savo kandidatus, tai Bragos valdžia pasirupino užbėgti tam už akių. Keletas nepriklausomųjų respublikinių ir socijalistų tapo išrinkta parliamentan.

Taip tatai, laisvoje Portugalijoje tapo pasielgta rinkimuose į parliamentą taip, kaip pasielgė Rusijos vyriausybė rinkimuose į III dumą. Žinoma, jokių "riaušių", renkant "žmonių" atstovus, nebuvo, nes policija ir karbonarai (slaptingosios organizacijos nariai: jie tai sukėlė ir laimėjo revoliuciją) uoliai dabojo, kad nebutų išrinktas nei vienas monarchistas nei — gink Dieve! — klerikalas. Naujos valdžios šalininkų išrinkta 231. Didesniems juokams paaiškinta, jog jeigu naujas parliamentas nesutiks tarp savęs kokiuose reikaluose, tai bus pašaukti senojo parliamento atstovai ir prileisti prie balsavimo.

Bus tai įsteigiamasis parliamentas, t. y. toks, kurs su galvos naują tvarką respublikai. Taigi pirm visko išdirbs konstituciją, sustatys pamatinius įstatymus, patvirtįs dabartinės valdžios darbus ir sustatys sąmatą (budžetą). Jei valdžiai nusiseks, tai tebus tik vienas parliamento bustas (t. y. nebus senato, arba kitokio augštesnio busto). Parliamento atstovai bus renkami ketveriems metams, gi respublikos prezidentas penkeriems metams. Ministeriai priderės nuo prezidento; jų parliamentas negalės judinti iš vietų. Užsienių ministerijos nereikia; taip-pat galima bus apsieiti be diplomatiškų atstovų kitose šalyse. Vidurio dalykų ministeris bus ministerių pirmininku ir drauge vice-prezidentu.

Iš to trumpo aprašymo matyti, jog Braga su savo pagelbininkais elgiasi gudriai: viskas taip sudaryta, kad ne žmonės valdytųsi patįs save, bet kad juos valdytų slapta draugija, vadinanti save "karbonarais" (sąnarių esama apie 50 tukst.).

ANT RANDOS

didelis bizniavas namas ant kampo Fulton ir E. Market St., Wilkes-Barre, Pa. Namas ant labai geros vietos, apgyventas lietuvisis, ir galima užsidėti bile kokį biznį. Kreipkitės su reikalu pas: T. M. Davis, 340 E. Market St., Wilkes-Barre, Pa.

Naujienos iš Amerikos.

Naujas Valdymosi budas.

Pennsylvanijos legislatura nutarė, kad miestai: Pittsburg ir Scranton negali toliau valdyties taip, kaip valdėsi ikišiol. Scrantone buvo ligšiol 63 "miesto tėvai", da bar-gi jų vietą užims 5 komisoriai, kuriuos paskirs guber. Tener. Seniau abiejų tarybų nariai dirbo uždyką, dabar penki jų užvaduotojai ims nuo miesto po 2,500 dol. kasmet. Pittsburgui paskirti devyni tokie valdovai ir ims po 6000 dol. kasmet.

Į tuos miestus norėta įvesti dar referendumą, inicijatyvą ir atšaukimą. Bet Harrisburg'o teisiadaviai ant to nepristojo.

Vagies likimas.

New York, N. Y. Tula moteriškė Surut užlipusi ant bėningio su išgąsčia pamatė kabantį ant virvės žmogų. Ant greitųjų pašauktoji policija nukabino pagedusį lavoną, kuris, kiek galima spėti, kabojo ten bent tris savaites Pasikorėlio kišeniuose rasta visokios vagių įsilaužymo prietaisos. Matyt jo norėta apvogti ponios Surut namai, bet lendant pro palėpio langą papuolė į ties langu pakabintą kilpą ir langui užsidarius nebegalėdamas išsiliuosuoti pasikorė.

Užlaiko dvi pati.

Pittsburg, Kansas. Laike didžiojo Chicagos gaisro 1871 metuose tula Sharpienė persiskyrė su savo vyru ir ilgus metus nieko apie jį nežinojo. Pats Sharp-gi, per sitikrinęs, kad jo žmona žuvo toje baisioje katastrofoje, apsivedė su kita. Pastaruoju laiku bet Sharpienė No. 1 išgirdusi apie savo vyrą, tuojaus jam parašė, klausdama ar gali pas jį atvažiuoti. Sharp sutiko priimti ir užlaikyti abidvi žmonas. Nusiuntė pirmajai pinigų kelionei, o su antraja laukė jos ant geležinkelio stoties atvažiuojant. Sharp yra gana turtingas ir gali abidvi moteriški užlaikyti ištekliuje, o kadangi visi jie nebejauni, tai nebus nei pavydlumo scenų.

Sūdžia Holt pavojuje.

New York, N. Y. Kuomet apskričio teisme sūdžia Holt nuteisė tris italus ilgiems metams kalėjiman už platinimą padirbtų pinigų, jų draugai puolė ant sūdžios ir butų skaudžiai apdaužę, o gal ir užmušę, kad ne keli policmonai ir šerifai, buvę tuo laiku teisme, nebutų smarkių užpuolikų areštavę

Ištekėjo už japono.

San Francisco, Cal. Jauna našlė iš Chicagos ištekėjo už japoniečio J. Inagaki, turtingo šio miesto vaizboriaus. Jaunavedis mokytas vyras, 28 metų amžiaus.

Milijonai kelių pagerinimui.

Washington, D. C. Suvienytųjų Valstijų valdžia nutarė išleisti šimtą keturiasdešimts milijonų dolerių ($140,000,000) kelių pagerinimui visoje šalyje, neįskaitant į tą sumą kiek išleis kiekviena valstija atskyrium. Darbas tur buti atliktas laike 140 dienų, taigi valdžia išleis milijoną dolerių kas dieną.

Vežiauja.

Dalįsis pelnu su darbininkais.

New York, N. Y. Firma vardu National Electric Light Association, duodanti darbą šešiems šimtams tūkstančių darbininkų visoje šalyje, apdirbinėja plianą, sulyg kurio žada dalinties pelnu su savo darbininkais. Pastaruoju laiku toji bendrija laikė konvenciją, į kurią atvyko keturi tukstančiai delegatų ir visi patvirtino naują užmanymą. Patarta taipogi paskirti pensijas išsitarnavusiems, mokėti pomirtinę mirusiųjų šeimynoms ir duoti pašelpą sužeistiemsiems.

Kad taip visos turtingosios firmos pasielgtų su savo darbininkais, tikrai niekad jokių straikų nebutų.

Išvaryta iš namų nusižudė.

Springfield, Ill. Tula Lena Barton 28 metų mergina, nusižudė užtai, kad sugrįžusi jai namo vienuoliktą valandą vakare, tėvas neįsileido jos. Nusiminusi ir neturėdama kur pasidėti, Barton'iutė nuvėjo ant geležinkelio ir puolė po ratais atbėgančio trukio, kuris ją ir sutriuškino. Merginos motina vijosi paskui ir tik per kelis žingsnius buvo nuo nelaimės vietos, tečiaus patžudystės sustabdyti negalėjo.

Išdalino turtą labdarybės įstaigoms.

Buchana, Mich. Senukė Sara Hawely, mirdama, paskirstė lygiomis dalimis du šimtu tukstančių dolerių — visą savo turtą — tarp penkių įstaigų Chicagoje. Giminėms nieko neužrašė.

Kol gyvas išdalįs 300 milijonų dolerių.

New York, N. Y. William Waldorf Astor, milijoninis savininkas garsaus viešbučio Waldorf Astoria New Yorke, gimęs ir užaugęs Suvienytose Valstijose, bet nuo nekurio laiko Anglijos pavaldinis, atidavė pusę savo turto sūnui, o likusį išdalįsiąs giminėms, by tik ne reiktų mokėti taksų nuo paliekamybės seniui Astor mirus.

Valdžiai labai nepatinka toks milijonieriaus pasielgimas, nes ji neteks mažiausia penkiolikos milijonų dolerių, bet nieko negali gelbėti.

Nužudė mažą draugą.

New York, N. Y. Suareštuota čia keturi vaikisčiai, nuo 12 iki 15 metų amžiaus, apskųsti užmušime vienuolikos metų Juonuko Mailie. Jauni užmušikai prisipažino nužudę savo draugą, nes tasai nenorėjęs pasidalyti su jais pavogtais nuo motinos $7.50. Prasikaltėliai laikoma arešto.

Atmintini namai.

Youngstown, Ohio. Šio miesto gyventojas, ponia Jos. Wess nupirko namus Niles'e Ohio, kuriuose gimė William McKinley, buvusis Suvienytųjų Valstijų prezidentas, pernešė juos ant savo žemės ir apvers juos istoriškuoju muzėjumi. Jijė surinko daug visokių daiktų, turėjusių sąryšį su tuo garsiu vyru, ir sudės viską tame muzėjume visuomenės naudai.

Kruvina kova su arklių vagimis.

Porum, Oklahoma. Apie trisdešimts apsiginklavusių kaukėmis ant veidų farmerių atvykę šian miestan apsuko Pony Starr'o namus ir norėjo atkeršyti jam už arklių ir galvijų vogimą. Starr pasišaukė pagelbon draugą Joe Davis'ą ir abudu pradėjo šaudyti į farmerius. Šuviai pasipylė iš abiejų pusių, ir kova tęsėsi apie valandą laiko. Galop Starr'ui ir jo draugui užmušus vieną farmerį ir penkis sunkiau ar lengviau sužeidus, užpuolikai pasitraukė. Tuomet Starr ir Davis sėdo vežiman ir pabėgo į kalnus.

Laiškanešių konvencija.

Springfield, Ill. Pereitą savaitę Illinois'o valstijos laiškanešiai laikė Springfielde konvenciją. Delegatų suvažiavo trįs šimtai. Nutarta reikalauti: algų pakėlimo, 30 dienų vakacijų be atitraukimo mokesties ir paskyrimo pensijų išsitarnavusiems laiškanešiams.

3 centai už važiavimą gatvekaru.

Cleveland, Ohio. Miesto roda nusprendė, jog tramvajų kompanijos turi imti tik 3 centus už važiavimą karu ir duoti [illegible] bilietus ant vi[illegible]. I[illegible] šiol mokėta [illegible] už transfėrus [illegible] kėti centas.

Senukė deportuota iš Anglijos.

New York, N. Y. 71 metų senukė Julija Hubbard atvažiavo New Yorkan iš Anglijos, iš kur ją deportuota, kaipo nepageidaujamą svetimšalę. Pribuvusi į šią šalį senukė turėjo tik vieną centą. Rado ji prieglaudą metodistų-episkopalų pavargėlių namuose. Gimė jijė Elgin'e, Ill., kur jos tėvas buvo tuetingu gydytojum.

Pakorė dukterį ir pats savo.

Decatur, Ind. Menama, jog staiga proto nustojęs, farmerys Harvey Parker pakorė ant balkio daržinėje savo ketverių metų dukrukę ir pats ten pat pasikorė. Jo žmona, ką blogo nujausdama nuėjo daržinėn ir pamatė vyrą ir dukterį kabančiu. Greit mergučės kilpą perpiovė, o vyrą palikusi, nubėgo pas kaimynus pagelbos šauktų. Bet kolei pagelba pribuvo, Parkeris užduso. Kūdikis atgaivinta ir gyvęs.

Rooseveltas priešu visasvietinės romybės.

New York, N. Y. Pulkininkas Teodoras Rooseveltas, buvęs Suvienytųjų Valstijų prezidentas, kalbėjo į daugelį susirinkusių ant grabo generolo Grant'o 30 d. geguž. Savo kalboje Rooseveltas pavadino visasvietinės romybės skelbėjus "netikrais apaštalais", nes patįs netikį į tai, ką skelbią. Jo nuomone tolei nebūsią romybės, kolei nebūsią absoliutiško teisingumo tautų sątikiuose. Toliaus Rooseveltas pataré padidinti armiją ir laivyną, nes jie užlaikysią romybę, o ne kares iššauksią.

Brangus arklys.

Caras nupirko nuo Sam. Parslow eržilą už 75 tukst. dol. Brangus žirgas jau išplaukė iš New York'o į Rusiją.

Pirmas didelis Koncertas, kurį parengė Cleveland'o Lietuviškas Tautiškas Benas 18 d. birželio ant puikios didelės svetainės (Acme Hall), 2416 E. 9th St. Prasidės ketvirtą valandą popietų.

DRAUGAS

(THE FRIEND)

Katalikiškas Laikraštis
Pašventas Amerikos Lietuvių Katalikų Reikalams.
— Organas S. L. R. K. A. —
Išeina iš Wilkes-Barre, Pa., kas ketvirtadienis.

A. L. R. K. K. Sąjunga -- Leidėjai.

Kun. A. Kaupas — Redaktorius.
U. Auguliutė — Užveizdėtoja.

Visas korespondencijas ir kitokius raštus reikia siųsti pas
Rev. A. Kaupas,
64 Church St.,
Pittston, Pa.

Visus pinigus, ar tai prenumeratos, ar tai už "džabsus" ar už apgarsinimus ir t.t. reikia siųsti tokiu antrašu:
"DRAUGAS"
314 E. Market St.,
WILKES-BARRE, PA.

Ar bus tai spauzdinimas konstitucijos, ar plakatų, ar tikietų ar kitokie į tat panašus reikalai, reikia visados kreipties tuo pačiu antrašu:
"DRAUGAS"
314 E. Market St.,
WILKES-BARRE, PA.

Redakcija pasilieka sau teisę taisyti, trumpinti arba atmesti visus prisiunčiamus raštus.

Laikas ir vieta raštų talpinimo pridera nuo redakcijos.

Atmestieji rankraščiai nėra grąžinami redakcijos lėšomis.

Rašyti reikia tik ant vieno puslapio, paliekant plačius tarpus tarp eilučių. Popieros nėra ko gailėties, nes korespondentams ir bendradarbiams rašant ant abiejų pusių, da-gi smulkiomis raidėmis, redakcijai labai dažnai prisieina perrašinėti atsiųstus raštus.

Norint, kad raštas tilptų artimiausiame numeryje, rankraštis reikia pristatyti spaustuvėn ne vėliau, kaip 9 valandą išryto antradienyje (utarninke).

REDAKCIJOS PASTABOS.

"Drauge" buvo minėta, jog Milano mieste, Italijoje, susidarė bendrovė rinkimui ir siuntinėjimui žinių dienraščiams. Yra tai tokia agentija, kaip "Reuterio", "Havas'o", "Stefani'o" arba "Associated Press", bet jos žinios apie katalikus bus tikros ir teisingos. Žodžiu tariant, bus tai katalikiška žinių agentija, kurios pasaulis jau seniai laukė.

Apie tai štai ką rašo kun. Charles Plater Liverpool'io "Catholic Times" (imame ištrukas iš "America"):

"Įvairių šalių katalikai jau supranta spaudos galybę. Jie atidengė, jog šią valandą tikėjimo palaikymui butinai reikia įkurti sveiką katalikišką spaudą. Popiežiai, vyskupai ir prakilnus svietiškiai ragina palaikyti katalikišką spaudą: tai yra kiekvieno kataliko priedermė.

Bet męs (katalikai) dar nesuprantame pilnai, kas yra naujalaikės spaudos drūčiausi veiksniai. Męs nematome, jog didžiausią rolę naujalaikėje spaudoje vaidina telegrafos. Nepatėmijome telegrafo vielų. Spauda pridera nuo telegrafo vielų. Kol nekontroliuosime vielų, nekontroliuosime spaudos.

Telegrafo agentijos duoda medžiagą spaudai. Redaktoriai pridera nuo jų žinių padavinėjime. Jei gu žinios bus neteisingos ir iki[illegible] arba iškraipytos, pa[illegible] likų dienraščiai [illegible] o dame[illegible] netikingas arba [illegible] tas žinias. Katalikų laikraštis nespaudys jokių žinių arba, jei ką darys, tai tik bandys neteisingas žinias atitaisyti.

Telegrafo agentijos skleidžia po visą pasaulį pramanytą ir klaidinantį aprašymą Ferrer'o bylos, Portugalijos revoliucijos, popiežiaus encyklikos. Toks aprašymas pasilieka publikos atmintyje. Už kelių savaičių išeina aikštėn tikri faktai; juos paduoda katalikų spauda. Bet jau pervėlu. Pragaištis jau padarytas, nes tukstančiai, kurie skaitė neteisybę, niekados neskaitys teisybės parodymo.

Dabartinės spaudos agentijos randasi rankose mažiau ar daugiau antiklerikalų partijų. Net tuomet, kad jos vengia ne teisybės, paduodamos jų žinios yra vienpusiškos ir nepilnos. Skaityk "Havas'o" informacijas apie pranceuzų parliamento veikimą arba "Stefani'o" žinias apie atsitikimus Italijoje, o tuojau pamatysi vienšališkumą. Antiklerikališkos kalbos paduodamos visoje pilnybėje, kuomet katalikų atsakymams, kad ir labiausiai įtikinantiems, nėra vietos.

Bet kol nėra kitokių agentijų, katalikų dienraščiai yra priversti semti žinias iš šitokių sudrumstų šaltinių. Tiesa, bandoma visados iškošti pamazgas, bet vis dėlto negalima sužinoti tikrus faktus iš negryno šaltinio. Tečiau katalikų spauda užmoka milžiniškas synas kasmet už privilegiją plaukioti sutermentame upelyje. Šveicarijos katalikų spauda užmoka kasmet 40 tukst. frankų tik vienai New Yorko "Sun" agentijai. O kur kitos agentijos, kur kitos šalįs? Europos katalikų spauda moka daug dolerių agentijoms, kurios yra katalikų bažnyčios galingiausiu priešu. Katalikų spauda turi plunksną. Truksta jai dar vielų."

Tiek kun. Plater. Nuo savęs priduriame porą pastabų. Taip, katalikai turi plunksną. Didesnė dalis New Yorko' dienraščių bendradarbių — katalikai. Jie yra priversti dirbti dienraščiuose, esančiuose žydų arba ne katalikų rankose, ir tokiu budu prieš savo norą dalyvauti kovoje prieš tą bažnyčią, kurią vadina savo motina. Jeigu kas įsteigtų katalikišką laikraštį New Yorke, kokius nepalyginamus redaktorius ir bendradarbius tas dienraštis galėtų turėti! Bet dienraštis negali užsilaikyti be žinių agentijų. Nei vienas sąžiningas redaktorius nenori dėti tokių žinių, kurios, jo nuomone, nėra teisingos. Nabašnikas Laffin, paėmęs į savo rankas New Yorko "Sun", baisiai pasipiktino vienašališkomis žiniomis, pristatomomis įvairių agentijų. Neužganėdintas nei iš vienos, jis galop įsteigė visame pasaulyje savo agentijas. Toji agentija tebegyvuoja ikišiol, paduoda tikresnes žinias apie katalikų reikalus, bet vis dėlto atsidėti ant jos pilnai negalima...

Gi [illegible] katalikų ži[illegible] reikia pažy[illegible] katalikais yra [illegible] kaip buvo su [illegible] jiems reikia steigti savo agentijas visur, norint neužsilikti žinių padavinėjimu nuo kitų laikraščių.

Tokia agentija jau įsteigta Milane. Pasilieka tik linkėti, kad gyvuotų kuoilgiausius metus.

Žinoma, visi katalikiški dienraščiai ir kitokie leidiniai sems iš jos žinias. Tos žinios bus tikros, ne tik tuomet, kad rašys apie katalikus, bet ir tuomet, kad rašys apie kitką. Sensacijas vargiai jose rasi.

Seimuose beveik baigiama spaudinti Rygiškių Jono lietuvių kalbos sintakse. Bus tai vadovėlis, skiriamas ne mokykloms ir ne mokiniams, bet inteligentams ir mokytojams. Tie, kurie žino kitų kalbų sintaksę, pasimokys iš Rygiškių Jono veikalo, kaip sustatyti atsakomai lietuviškus žodžius į sakinius ir kokių klaidų, prasiplatinusių musų raštuose, reikia vengti. Mokytojas gi lengvai gali įkalti savo mokiniams lietuvių kalbos dėsnius.

"Balandžio 16|29 dieną, 1911 m. Vilniuje susitvėrė Bendrovė "Vilija" ukiškoms mašinoms dirbti ir jomis, kaipo ir kitais ukiui reikalingais daiktais, vaisbą (pirklystę) varyti. Todėlei Bendrovė kuoplačiausiai versis: 1) savo išdirbimo ir geriausiais užsienio fabrikų ukiškomis ir kitomis mašinomis bei padargais; 2) įvairiomis dirbtinėmis trąšomis ir 3) parinktomis daržovių, šakniavaisių ir javų bei žolių sėklomis. Beto dar manoma yra užsiimti dirbimu mašinų ir įrankių tinkamų malunams, aliejinyčioms, plytnyčioms ir kitoms ukio pramonijos įstaigoms. Bendrovės dirbtuvėj taiposgi bus priimamos visokios ukiškos mašinos taisyti."

Tokiais tai žodžiais pradėda "Vilijos" valdyba savo atsiliepimą į pasiturinčią visuomenę. Bendrovė turi suderėjusi Petro Vileišio fabriką Vilniuje už 71,642 rub. 18 kap. Pilnais sąnariais gali buti tiktai išsimokėjusieji nemažiau, kaip 5000 rub.; pajus (Amerikoje pasakytumime "šėras", iš angl. "share") atsieina perkantiems 500 rub. Bendrovės nariais yra ligšiol Petras Vileišis, d-ras J. Basanavičius ir daugelis kitų Lietuvos inteligentų.

Jeigu tas tiesa, kas sakoma ir rašoma, jog pažangos negali buti tokioje tautoje, kur nėra vidurinio sluogsnio (pramonininkų ir pirklių), tai aišku, jog "Vilija", įvesdama pramoniją reikalingiausiais Lietuvoje daiktais, pasirodo rolėje stumėjos lietuvių tautos paakiui, rolėje gimdytojos musų tėvynės pažangos.

Taigi nevienas Amerikoje prasigyvenęs lietuvis vieton pirkties aukso kasyklų, šilkų fabrikų, bankų ir kitokių įstaigų pajus ("šėrus") galėtų su didele savo ir lietuvių tautos nauda įstoti į bendrovę: "Vilija", kaipo sąnarys arba pajininkas. Penki šimtai rublių, įdėti į "Vilijos" bendrovę, kiekvienam lietuviui bus pelningesni, o lietuvių tautai naudingesni už visokius pajus Kolorados kasyklų arba "Trust Co."

Tik reikia, kad naujoji bendrovė neužviltų visuomenės nei pajininkų.

"Vilijos" adresas: Vilnius, Poltavos gatvė (Poltavskaja), No. 55.

Kitoje vietoje skaitytojas ras L. Antokolskio straipsnelį apie a.a. M. K. Čiurlionį. Tą raštą išėmėme iš Vilniaus "Vilties", kurį jį turi išvertusi iš "Siev. Zapadu. Golos'o". Reikia pažymėti, jog Antokolski yra pats didelis artistas, tai-gi dailės dalykuose gali šnekėti autoritetiškai. Jeigu jis musų pirm laiko užgesusį darbininką pavadino genijum, už kurio artistiškus palikimus dar draskysis civilizuotų šalių mecenasai, tai juk ženklas, jog ir Lietuvos dailė nestovi taip žemai, kaip, deja! buvo manoma dar taip neseniai. Jeigu Čiurlionis minė naujus takus dailėje ir atsirado vienoje eilėje su Haydn'u, Wagner'iu, Boticelli'u, Rafaelium ir kitais įvairių dailės šakų tėvais, tai juk už jo veikalus gali buti mokama labai daug pinigų. Gal dar žinomas artizmo perlų gaudytojas J. Pierpont Morgan nupirks kokį Čiurlionies paveikslą ir dovanos jį New York'o 'Metropolitan Museum'ui'. Musų dailininko paveikslai kabos šalia garsių naujalaikių dailininkų veikalų. Gal?...

Dėlko ne, gal ir taip buti, tik p. Morgan arba jo agentai turbut dar nėra matę musų didžio dailininko paveikslų.

Kol kas tie paveikslai išstatyti Vilniuje. Keliaus jie į Peterburgą, Varšuvą, o gal ir toliau. Gal atsidurs į Ameriką. Lietuvio vardas gal skambės yankių šalyje, taip garsiai, kaip skamba vardai Kubeliko, Paderewskio, Vereščagino ir kitų didelių, bet amerikiečiams nelabai suprantamų artistų...

LENKŲ KULTUMKAMPFAS LIETUVOJE.

Žodis kutūra ne retai vienų ar kitų taip permainomas, kad jis nustoja tikrosios savo prasmės. Antai vokiečiai prievartą svetimųjų tautų, kad atsižadėtų savo kalbos, pavadino Kulturkampfu, tai yra kova dėl kulturos. Panašiai vengriai ir kitos tautos varžymą nuo jų prideramųjų tautų vadina kulturinimu, tų tautų pakėlimu iš žemesnio kulturos laipsnio augštesnin. Vadinasi, šiuo kartu pakeitimas tėvų kalbos svetimąja menamas yra kilniu daiktu, kuriam prisegiamas ženklas, priešingas paprastajam etikos dėsniui: brangink tėvų kalbą.

Antra, viena kalba tai dar nedaro kultūros. Tai, rodos, taip aišku, kad čia negali būti jokių ginčų.

Štai skaitome viename lenkų dienraštyje (Gazeta 2 grosze No. 103) — didelėmis raidėmis parašyta — "Platinkime lenkų kulturą!" Labai indomu pasiskaityti, kas gi ta per kultura, taip siuloma platinti. Laikraštis skiriamas Lietuvai, lenkai nuolat giriasi tos šalies sukulturinimu, tad butinai reikia sužinoti, ką gi jie vadina kultura.

Taigi trumpai sutraukus, kas tame lenkų dienraštyje pasakyta, išeina taip. "Musų krašte, musų sodžiuose, miestuose ir miesteliuose — sako laikraštis — reikia nuolat skelbti: platinkime lenkų kulturą". Taigi lenkų kraštas tai Lietuva.

Dabar pasiklausykime, kas gi yra ta lenkų kultura pas mus? "2 grosze" išsirenka keistą metodą jai apibudinti: pirma išskaito, kas reikia vadinti ne kultūra. Ir išskaito:

"Dideliu širdies skausmu ir ašaromis akyse reikia žiurėti į dešimtis ir šimtus musų vaikų, kurie, mokėdami svetimą kalbą — nemoka nė skaityti nė rašyti lenkiškai. Ir ne tik vaikai. Kuo gi jie kalti, jeigu jų neišmoko gim tosios kalbos? Tėvai, vaduodamies antmestais impročiais ir intekme, patįs ne kartą paniekėje laiko taip svarbų dalyką, manydami, jogei jų vaikams tik tai yra reikalinga, kas jiems gali duoti naudos tarnyboje... To vaisius yra biaurus lenkų kalbos iškraipymas, sekimas svetimų impročių... Kas gali buti dažnesnio, kaip gėdimasis lenkų kalbos ant gatvių, sankrovose ir t.t. Dar ir šiandien matyti kai ant kurių lenkų sankrovų parašai tik viena tik kalba be lenkiško parašo. Dar ir šiandien gauname matyti tokiuos, kurie, didžiuodamies, ar dėl kitų kurių nesuprantamų priežasčių, šneka savo tarpe svetima kalba! Gi Vilnius skaitomas lenkišku miestu"...

Išeina, kad lenkų kultūros turinys Lietuvoje, tai viena jų kalba.

Jei Lietuva "nasz kraj", tai, žinoma, ir tai, kas joje yra, vislab "nasze": miesteliai, sodžiai ir miestai su jos gyventojais. Lietuvos aborigenai tai vieni lenkai, ir musų kraštas pramintas Lietuva tik per nesusipratimą.

Bet dar keisčiau išrodo tai lenkų gazietos aimanavimas, kad lenkai dėl tarnybos išsižada gimtosios kalbos sodžiuose, miesteliuose ir miestuose, kur darbadaviai, tarnybos davėjai, yra lenkai namininkai, dvarininkai, dvarų prievaizdos.

Kas gi antmeta prastuoliams tėvams svetimus impročius? Žinoma, vėl tarnybos davėjai: lenkai namininkai ir dvarininkai. Kokia gi antmestoji kalba? Ne lietuvių, ne žydų, tik vėl tų pačių lenkų. Ir graudinga ir juokinga!

Kraipymas gimtosios kalbos! Ar tie sodiečiai mokėjo kada nekraipytos lenkiškos kalbos? Sakysime, gelvoniečiai, rodiniečiai ir kiti panašus "lenkai". Nuo kurio meto ir kaip nukrypo tie nelaimingieji "musiškiai"? Labai butų indomu išgirsti iš kulturingojo lenkų dienraščio. Kuomet gražiai lenkiškai kalbėjo, pavyzdžiui, Vileikos, Dysnos apskričiai, kuriuos lenkai priskatio į savo kraštą? Tuo tarpu gi męs žinome, kad tęn sodiečiai katalikai gangreit visi šiandien tik gudiškai tekalba, jiems gi bažnyčiose visa lenkiškai skelbiama, vadinasi, lenkiška "kultura" platinama, anot minimojo dienraščio. Jeigu gi jie nėkuomet lenkiškai nekalbėjo, tai jiems nebuvo progos ir nukrypti nuo lenkiškos kalbos.

Bet męs suprasime tikrą žodžio "iškraipymas" reikšmę, kurią jam priduoda 'Gazeta 2-grosze', jei įsigilisime jos šauksman: "Platinkime lenkų kulturą". Visi, kuriems per bažnyčia ir darbdavius lenkus buvo [illegible] ta lenkiška kalba, [illegible] dami, ją iškraipė. Kaip kitaip išaiškinti tokie keisti apsireiškimai tose parapijose, kur parapijonių naminė kalba lietuviška ar gudiška, o bažnytinė — lenkiška? Juk vien iš dveja: arba tie gyventojai išpradžių kalbėjo lenkiškai ir tik paškui pasisavino lietuvių ir gudų kalbą, arba atbulai: jie kalbėjo pirma lietuviškai ir gudiškai, o paskui atėjo į juos lenkų kalba per bažnyčią ir darbadavius ir ji iškrypo kataliko sodiečio ir miestiečio lūpose. Pirmo atsitikimo negalėjo buti, nes istorija, lenkų pačių parašyta, rodo, jogei stabmeldžių Lietuva nemokėjo lenkiškai, ji buvo mokoma tikybos per lietuvius vertėjus, Jogelę ir Vytautą. Kokie kunigai, tokia ir kalba buvo įvesta bažnyčiose.

Ir štai suprantamas yra šauksmas: "Platinkime lenkų kulturą", tai yra, lenkų kalbą.

Kodėl gi Vilnius lenkų miestas? Gyventojai ne vieni lenkai. Vienų žydų, ne kalbant jau apie kitas tautas, yra čia bent ne mažiau, kaip lenkų. Prekyba kuo-ne vienų žydų rankose, didesnė pusė kredito įstaigų taip pat. Namininkai? Jų vėl bus ne mažiau, kaip lenkų. Ir tegu tik žydai turėtų lygias rinkimo teises su lenkais, tai kas žin, ar miesto taryboje nesėdėtų žydai vietoje lenkų. Tarnai, tarnaitės, tie sodžiaus atėjunai, meldžiamieji, tik jau bent pusė ne lenkai. Tad kodėl gi Vilnius turi buti skaitomas "lenkišku miestu?"

Bet visų-indomiausias dalykas, kad ragindama platinti "lenkišką kultūrą", "Gazeta" nepastato platinimo ribų. Gi kai lietuviai nori tik paturėti, o ne platinti lietuvių kulturos ten, kur žmonės tebekalba lietuviškai, lenkai ne tik nemato moralės lietuvių teisės, bet stato jiems kuo-painiausias ribas. Niekas geriau negali pavaizdinti, kaip gimtosios kalbos klausimas bažnyčioje. Tuomet žiurima ne to doros principo, tėvų kalbos palaikymo, kurį skelbia "Gazeta 2-grosze", bet kaip kas nori. Vadinasi, tuomet pripažįstama, kad lietuviai turi jį sulaužyti "lenkų kultūros", tai yra jų kalbos praplatinimo naudai, etikos principas turi nusilenkti lenkinimo reikalui.

Štai ir išeina vokiškas Kulturkampfas Lietuvoje. Tokia lenkų kunigų laikraščio pažiura į kulturą betgi nekliudys jiems vadinti lietuvių kunigų šovinistais, o save krikščionijos platintojais.

"Viltis".

RUSŲ SPAUDA APIE M. K. ČIURLIONĮ.

Vilniuje einąs rusų dienraštis "Siev. Zapad. Golos" (No. 1655) padėjo vilniečio dailininko L. M. Antokolskio paminėjimą pomirtinės M. K. Čiurlionies veikalų parodos:

"Prieš mėnesį Vilnius, visa Vilniaus inteligentija, ypačiai Vilniaus lietuvių visuomenė, o paskui juos Peterburgas, gerieji dalininkų bureliai, labiausiai pažangieji, buvo sunkiai prislėgti žinia apie belaikę mirtį išsižymėjusio, išimtinai talentuoto dailininko Čiurlionies. 4 metai skiria mus nuo to laiko, kuomet pirmoje vilniškės Lietuvių Dailės Draugijos parodoje, Vileišio namuose, Antakalnyje, [illegible] sirodė savotiški, pirmu ž[illegible] gsniu keisti ir nesuprast[illegible] ni, bet pilni gilios filoso[illegible] jos prasmės veikalai ž[illegible] dailininko, ištisi paveikl[illegible] cikliai, perkelią žiurėto[illegible] toli už realinio gyvenimo [illegible] bų, anapus dvasios gyven[illegible] mo sritin, apdainuoton ž[illegible] nančių ir neišreiškiamos g[illegible] žės varsų. Tai paveikslai s[illegible] nates, susidarančios iš [illegible] dante, allegro, scherro ir f[illegible] nale, kaip ir muzika, simb[illegible] liniu būdu užuot garsų v[illegible] somis išreiškią giliausiu[illegible] sius žmogaus sielos ja[illegible] nus, taip suprantamus ki[illegible] vienam žmogui, bet visiš[illegible] neišaiškinamus paprast[illegible] žmogaus žodžiais. Bet jei[illegible] Čiurlionies paveikslai, [illegible] vadinti jo sonatomis, arti[illegible] muzikai, tai ir apskritai, [illegible] sas jo dailės tvėrimas mu[illegible] laikų išreiškiamosios dai[illegible] akyvaizdoje, dabartinio g[illegible] venimo akyvaizdoje, tai [illegible] votiškas atsižadėjimas vi[illegible] kas yra kasdiene ir papra[illegible] ta, o kas rodėsi ikišiol ka[illegible] kuo svarbiu. Nėra nieko s[illegible] bėtino, kad tasai trumpas [illegible] metų dailiškas Čiurlioni[illegible] veikimas švysterėjo kaip [illegible] jakinąs meteoras, apšvie[illegible] nauja šviesa visą dailės [illegible] sauliožvalgą. Druskin[illegible] bažnyčios vargonininkc[illegible] nus, Čiurlionis, kaipo [illegible] kas, puikiausiai mokė[illegible] eigo konservatorijoje [illegible] kui, kaipo kompos[illegible] tvėrė muzikos veikal[illegible] kios pat reformat[illegible] reikšmės, kaip pa[illegible] paišymai, ir paišymas p[illegible] tai tik muzikos tvėrim[illegible] sa. Ir kuomet žiūri [illegible] visą jo veikimą, kaipo [illegible] nuko, tokiuo trumpu la[illegible] tarpiu, didžiausiai nu[illegible] kokiuo būdu musų m[illegible] jaliniais laikais tasai [illegible] tiškas asmuo galėjo nu[illegible] džios iki galo pasilikt[illegible] kios grynų gryniausios [illegible] sios. Jis buvo savotiškai [illegible] maldus, mylėjo bažny[illegible] įspudį prieblindom, my[illegible] Vilnių, jo kreivas gatve[illegible] kur taip pavirku apsim[illegible] t savo dvasios gyveni[illegible] mylėjo šventraštį ir atm[illegible] tinai skaitė ilgokas ištra[illegible] kas iš pranašų, kuriuos ji[illegible] didžiausiai gerbęs ir my[illegible] jos.

Atsimenu vieną rudens [illegible] karą, kuomet apsilankiau [illegible] mažučiame kambaryje A[illegible] drejaus gatvėje, kuriame [illegible] buvo nieko kito, tik pij[illegible] nas, gaidų rankraščių kr[illegible] ir sausos rudens medžių [illegible] kutės, iškabinėtos po sien[illegible] Jisai buvo tenai vienas [illegible] savo genijaliniais sumany[illegible] mais, jo muzikos garsai st[illegible] bino savo atjaustuoju griau[illegible] dumu, kaip juodi, aštr[illegible] sparnai, kur perkerta orą j[illegible] paveikslo "Ilgėjimas".

Jisai norėjo važiuoti Pe[illegible] terburgan, ieškoti, kas jį už[illegible] jaustų; ir aš buvau įsitikin[illegible] ęs, kad šitas vientulis dai[illegible] lininkas atras tenai savo draugus, kur jį apvertis, su[illegible] tilęs, kaipo mokytoją, kaipo pranašą.

Ir jis tikrai buvo pamy[illegible] luotas ir paguostas, garbė sušvito jo griaudingoms kankėlėms, bet neilgam. Liga pakirto tą jautrų asmenį, taip daug atjautusį.

Dabar Vilnius pirmas ger[illegible] bia jį pomirtine paroda. Po dviejų mėnesių jį bus per[illegible] keltą Kriokuvan, o iš ten Peterburgan. Vilniškė Lietuvių Dailės Draugija, toji energiška dailės platintoja musų mieste, pirma pagerbė savo genijalinį įsteigėją, kurio dailė davė milžiniš[illegible] inė visos žmonijos ke[illegible] ron[illegible]"

[illegible]

Sus. Liet. R.-K. A. Reikalai.

PO SEIMUI.

Baltimoriečiai turėjo laimę perėjusią savaitę vaišinti per tris dienas S. L. R. K. A. delegatus, atvykusius iš įvairių miestų Suvienytųjų Valstijų. Prisirengta labai rūpestingai. Pirmąjį seimo vakarą sulošta tragedija "Rutvilė", Lošikai savo roles atlikę labai gerai, o "Rutvilė"—M. Gurkliutė lošė visai artistiškai.

Antrąjį vakarą atsibuvo koncertas. Dainavo vietinis choras; mokslainės berniukai, merginkės. Visiems patiko vaikų maršavimas ir dainos. Lietuviškieji dūdoriai puikiai padainavo pasveikinimo dainą "Sveiki". Dainuota solo, grajinta ant fleitų, dūdų, smuikų ir cimbolų. Rengėjai tudviejų vakarų garbės verti. Niekur per Seimus panašaus neteko matyti.

S. L. R. K. A. seimas tęsėsi tris dienas. Jo nutarimai tuojaus bus "Drauge" apskelbti. Prie svarbesnių dalykų reiktų priskaityti pagerinimą vaikų skyriaus. Vaikai bus priimami nuo pirmų metų ir gaus daug didesnes posmertines. Bet tasai pagerinimas, padarytas be apskaitymo, vargu išeis ant naudos vaikų skyriaus kasai. Sumažinta ligi pusės įstojimo mokestis draugijoms ir kuopoms, turinčioms sumažiau 25 narių.

Organu šiems metams paliktas "Draugas" ir pakelta kainė ligi 50c., 50 kuopų reikalavo "Draugo" pripažinti reikalingumą pakelti prekę. Chicagos "Kalnikas" nebuvo nei prileistas prie kandidaturos.

Tautiški centai išdalinti taip: 1) Philadelphijos imigrantų lietuvių biurui $50. 2) Kazimiero vienuolynui $17. Po $25.00 Lietuvių Informacijos biurui Paryžiuje, Marijampolės mergaičių progimnazijai, Kaumo lietuvių kursams, Tautos namams Vilniuje ir kun. Tumo fondan. Visi delegatai atstatojimu išreiškė pagarbą garb. kun. J. Tumui už jojo pasišventimą tėvynei ir pamokymui tos idejos, už kurią tasai tėvynės mylėtojas kapo nuo lenkų endekų išvemtas. 26 seimas vienbalsiai paskyrė penkiasdešimt rublių.

Dvidešimts šeštąjį seimą nutarta buvę galima priskaityti prie ramesniųjų seimų. Tananevičiaus pakalimas nebutų padarę skandalo už Kadzevskį, sauvalingai atkiusį per ištisus metus pereito seimo protokolą. Jie pakėlė tokį riksmą, kad per tris vakandas salėje nebuvo galima susikalbėti. Šaukė ir rėkė iki neišteisinamas kalbėtojas tapo priimtas atgal į Šus-mą. Balsavimų nebuvo, Kadzevskio nekaltumas neišrodytas. Priimta dėlto tik, kad delegatams įkirėjo kelių valandų riksmai. Ateitančiais metais Seimas atsibus Bostone. Užsibaigus seimoms delegatai susirinkę į bažnyčią tapo palaiminti per Švenč. Sakramentu ir grįžti įvairių įspadžių skubinosi namolei.

Tuo pačiu laiku lietuviai vargonininkai turėjo savo suvažiavimą. Susivažiavimo pasekme yra "Lietuvių Vargonininkų sąjunga". Sąjungos tikslas tai [illegible] josios narių savo amate, pakėlimas dūdorių luomo bei pagerinimas jų buvio, nes iki šiol dūdorių padėjimas daugelyje vietų nenormališkas. Šitasai pirmasis dūdorių susivažiavimas. Atvyko tiktai dešimts vyrų. Kiti netiki, kad iš to galėtų kas gero buti. Tečiaus, nepaisant apsileidėlių, pradžia jau padaryta ir kaip kiekvienas darbas iš mintingai daromas nesti be vaisių, tatai ir dūdorių sąjunga savame laike gali atnešti naudą, kaip patiems dūdoriams, taip ir visuomenei. Antrąją seimo dieną vargonininkai atgiedojo šv. mišias. Nebuvo galima atsigėrėti gražumų giesmių. Linkime gero pasisekimo Dūdorių Sąjungai.

VARGONININKŲ SUVAŽIAVIMAS.

Tuo pačiu laiku, ką ir S. L. R. K. A. seimas, atsiliko Baltimorėje lietuvių vargonininkų suvažiavimas. Atvyko dvylika Dievo muzikantų. Didelių nutarimų nepadaryta, bet užtai padaryta pradžia organizacijai. Daug šnekėta apie lavinimosi bažnytinėje ir pasaulinėje muzikoje, apie chorų vedimą ir kitokius dalykus. Nutarta mesti laukan iš bažnyčių neturinčias savyje bažnytinės dvasios kompozicijas. Parinkimas atsakomų giedojimų bažnyčioje pavestas pp. K. Strumskiui iš Brooklyno ir Hodell'iui iš Philadelphijos.

Vyriausybė išrinkta: K. Strumskis, Brooklyn, N. Y., prezidentu; A. Gudaitis, New Philadelphia, Pa., sekretorium; J. Stulgaitis, Wilkes-Barre, Pa., kasininku.

Antras vargonininkų suvažiavimas atsiliks ateinančiais metais sykiu su S. L. R. K. A. seimu.

PROTESTAS.

Męs, Birutės Kanklių Choro nariai iš So. Boston, Mass., išreiškiame papeikimą "Keleivio" leidėjui p. J. Gegužiui už atsisakymą pagarsint*) musų parengtą koncertą ant 13 d. gegužės, nes matome tame jo pasiryžimą mums užkenkti.

Protestuojame prieš jo pavadinimą Birutės Kanklių Choro narių k i a u l ė m i s ir reikalaujame, kad jis pasiteisintų.

Paaiškinimas. Birutės Kanklių Choras gyvuoja jau apie keturis metus ir neatsisako Bostono ir apielinkės lietuviškoms progresyviškoms organizacijoms patarnaut dainomis. Yra tai didžiausis Naujosios Anglijos lietuvių progresyviškas choras, kuris nuolatos smagina savo dainomis bostoniečius ir apielinkių lietuvius. Rodos, nesiranda žmogaus, kuris mums nesimpatizuotų ir nepritartų musų neapmokamam darbui. Vienok p. Gegužis, kada Choro pirmininkas paklausė jo, kodėl netilpo "Keleivyj" koncerto apgarsinimas, atsakė, kad Choro nariai yra kiaulės. Tai girdėjo keletas žmonių, kurie gali but musų liudininkais.

Varde Birutės Kanklių Choro jo valdyba:

Pirm. M. Mizara,
Sekr. J. Žintelis,
Kas. J. Neviackas.

*) buvo prišadėjęs ir kainą pasakė, vienok netalpino.

Lietuvos Sūnus.

Pinigu jieškotojai.

Tikras atsitikimas, aprašytas apysakos formoje.

O kas per sunkumas tuose "gvoltuose" būdavo, Dieve, gelbėk! Visoki pristovai, it patrakę, būdavo rėkia, keikia, muša. Darbininkai sušilę, sumurę, prakaitu apsipylę, dirba, skubina, darbas iš rankų puola, nesiseka... Giedriais metais dar šiek tiek lengviaus: nors "pono šunes" netoki pikti būdavo, bet lytingais... tai be jokio prasikaltimo žmones taip plieckdavo, taip mušdavo, kad, Dieve gelbėk! Vienais tokiais lytingais metais ir mano amžiną atilsį tėvelį užmušė pašvinkėliai...

— Ką čia mums, tėvuk, kalbi apie baudžiavą. Tai nuobodžių pasaka. Jau męs apie ją gana prisiklausę. Mums tik papasakok, kaip buvo su tais pinigais, — pertraukė seniui kalbą Antanas.

— Palauk, vaikeli, pirma turiu papasakoti, kokiose aplinkybėse gyvenome, o paskui pasakysiu apie pinigus, kad suprastumėte, dėlko męs taip paikai su jais apsiėjome. Matote baudžiavos laikais ir žemė ir žmonės buvo ponų nuosavybė. Jeigu kas rasdavo žemėje ką brangesnio, turėdavo atiduoti ponui. Su musų rastaisiais pinigais buvo šitaip:

Buvo šilta rudens diena. Mūs piemenaitės ganė gyvulius palei kaimyno ežią. Atsivarė į paėžią ir kaimyno piemenaitė. Žolės tais metais nestokavo; gyvuliai ėda gražiai, o jodvi vaikštinėdamos šnekučiuojasi. Apie vienuoliktą gal priešpiet valandą žiuri — pievoje ugnelė kurenasi. Priciną jodvi arčiaus tos ugnelės, mato, kad labai keistai kūrenasi: be malkų. Liepsna iš žemės iškils, iškils ir vėl pranyksta; iškils, iškils ir vėl pranyksta... Kurenosi taip kokį pusvalandį. Į pabaigą pradėjo liepsna rečiaus pasirodyti ir antgalo suvis išnyko, nepalikdama po savęs jokį ženklą. Mūs piemenaitė buvo suaugesnė, o kaimynų jaunesnė. Musiškė parginusi vakare namo ir papasakojo, ką buvo mačiusi. Męs supratome, kad ten užkastų žemėje pinigų degta. Buvo pačios tuštumos, naktis taip tamsios, kad jeigu kas pirštu durtų į akį nematytum. Męs buvome keturi broliai. Pačiame vidurnaktyje pasiėmėme visi po spatą ir nuėjome į vietą, kame piemenaitė buvo mačiusi liepsną. Pradėjome persikaitaliodami kasti. Du kasava, o du sergiva, kad kas nepastebėtų mūs ten berausiančių. Įsikasę gal porą mastų į žemę, ugi... atkasame katilą raudonųjų! Aš buvau jauniausis, smarkiausias. Galvatrukčiais parbėgau namo, užkinkiau arklius ir atvažiavau. Išėmėme katilą su raudonaisiais iš duobės, uždėjome ant vežimo, duobę kuogreičiausia užrausėme, užlyginome, užmindžiojome, kad neliktų jokis musų kasimo ženklas; pinigus-gi, partarandyję namo, įvežėme į kluoną. Tarstomės ką čia su jais padarius, kur paslėpus taip, kad niekas nerastų (nes kas radęs galėjo pavogti, arba atimti). "Ar žinote ką, vyrai? — kalba vyriausias brolis: — męs šituos pinigus pasidalinkime, tai kiekvienas rūpisimės tik savo dalia. Kam jie mums prie daikto slapstyti." Brolio sumanymas patiko, bet kaip čia lygiai pasidalinus!? Sutarėme skaityti. Užsidegėme žiburį ir prie šviesos pamatėme pinigus, — o kad gražūs tie lenkiški doleriai! tik žeri. Pradėjome skaityti. Skaitėme, skaitėme, pailsome, nusibodo, o dar tik kačip po saują susiskaitėme. Matome, kad nieko nebus: nesuskaitysime, apšvis mus ten betrūsiant. "Ar žinote ką, vyrai", — sakau "atnešiu gorčių ir pasidalįsime gorčiais, nes skaitaliojimu per daug bus darbo". Mano patarimas patiko broliams, atsirado gorčius ir kaip bematant pinigus pasidalinome. Ar jūs žinote, papuolė kiekvienam po 4 gorčius ir po saują! Supylėme raudonuosius į maišus ir kiekvienas savo dalį paslėpėme savo žinioj. Katilą, kuriame buvo pinigai, kaipo nereikalingą daiktą, užrausėme į žemę.

Sulaukus ryto išaušo vėl graži, giedri diena. Tosdvi mergaiti vėl susiginė tojepat vietoje. Eina jodvi pažiurėti ten, kur vakar buvo ugnį mačiusios. Žiuri, kad jau kasta ir vėžės: šviežiai nuvažiuota. "Štai jau čia pinigai išimta, — kalba musiškė. — Žiurėk! kas juos čią galėjo iškasti? bene tik mūs bus, nes vakar parginus papasakojau, ką buvau mačiusi. O tu ar nepasakojai namie?" — "Aš ir pamiršau" — atsakė draugė.

Ugi, parginus vakare namo kaimyno piemenaitė, ar nepapasakos, kad jodvi su musiške vakar ten ir ten mačiusios ugnį kurenanties, o jau šiandien pažinusios, kad toj vietoj kažinkas iškasta ir nuvešta, nes vėžės esą dar šviežios. Sulaukęs kitos dienos, kaimynas, atėjęs apžiurėjo vietą, kur buvo iškasta pinigai ir vėžėmis atsekė į mus kiemą. Atėjo į pirkčią ir sako: "Vyrai, aš tikrai žinau ir pažįstu, kad jūs radote užkastus žemėje pinigus. Duokite man nors ketvirtą dalį tų pinigų, tai aš tylėsiu, o jeigu neduosite, tai einu ir apskundžiu vaitui".

"Kokių tu čia — sakome — pinigų reikalauji, męs jokių nėsame radę", ir danu ginties. "Ką jūs — sako, — vyrai, ginaties, ar-gi man akis apdumt norite? Duokite šiek tiek tų pinigų ir bus atlikta, o neduodate, tai einu ir apskųsiu vaitui". Žiuriu mano brolis nustvėręs iš kampo šluotą: "Štai — sako — pinigai! ar matai?" — Nežinau, ką dar jam ten kaimynas skersai pasakė, ugi žiuri, mano brolis kad vanoja, tai vanoja pinigų reikalautoją. Tas pro duris strimagalviais išsivertęs kad išniogė, tai išniogė.

Po savaitės, ugi atvažiuoja vaitas. Musų valsčiaus vaitu buvo tada toks Šikorskis*). Atvažiavo tas žmogus pas mus, apžiurėjo vietą, kame buvo iškasta pinigai, paieškinėjo vėžių, bet jau tos nelabai buvo žymu, nes buvo nulytos; pasišaukęs tasdvi piemenaiti, išklausinėjo, kaip jodvi buvo ugnį mačiusios ir kam ką pirmiausiai apie tai buvo sakiusios. Iš viso to tyrinėjimo jisai aiškiai suprato, kad męs pinigus tikrai esame radę. Pasišaukęs mus nuošaliai ir sako: "Ar žinote ką, vyrai! aš tikrai žinau, kad jūs pinigus radote ir pagal įstatymus, jeigu pranešiu, turėsite ponui atiduoti. Ale ponas ir be to turtingas, ir taip pinigais apsikrovęs, kam jam dar šitų. Aš numanau, kad jūs juos busite pasidalinę, tai-gi visi keturi duokit man po saują tų pinigų ir busite ramūs: nieks jums daugiaus nieko nesakys".

Bet kur męs! rodysinie vaitui pinigus! Sužinojęs jisai, kad męs tikrai radome, praneš ponui, o tas atims. Užsigynėme, kad tų pinigų nei nežinome, nei nematėme. Nieko nepelnęs vaitas išvažiavo (o apsirikome, būtume davę vaitui po saują pinigų ir butų tuomi viskas nusibaigę, bet nejsitikėjome vaitu, bijojome, manėme geriaus padarysim užsigindami).

Už poros dienų šaukia mus į dvarą. Ten klausinėjo mus visokiais budais, kvotė kiek galėdami, bene radome pinigus. Išsigynėme. Nieko nesužinoję paleido mus namo.

Po savaitės, taip bepasryčiaujant, ugi klausome įsi taračkino kažinkas į kiemą. Išeinu pro duris pažiurėti, — ugi sėdi vežime vaitas, dvaro ponas ir šalia jųdviejų kverkšo dar kažinkoki dvi šlykšti bobi. Nespėjus dar šiems išlipt iš vežimo, įsibaladojo kitas, prisėdęs dvaro vyrų. Pašaukė mus ant kiemo ir dar kartą paklausė ponas apie pinigus. Mums pradėjus ginties, kad nieko apie juos nežinome, liepta nutilti. Žiuriu, viena iš tų šlykščiųjų bobų, paėmus popierio gabalą, susuko į dūdelę ir padavė man į rankas; tokias-pat dudeles padavė ir broliams. Paskui tas dūdeles padegė ir atsitraukus kažinką ėmė vapėti. Mano dudelė degė, degė, pridegė ligi pusei ir šovė, tą-pat padarė ir brolių dūdelės. Žiuriu, ta biaurioji boba priėjo prie pono ir, kalindama kumščia sau į krutinę, tarsi ką stigindama, kažinką vokiškai pasakoja (mat, kaip vėliaus sužinojom, tiedvi bobi pargabenta net iš Vokietijos. Jųdviejų buta garsių burtininkių, o pono tikėtasi, kad burtais surasiąs ir atimsiąs iš mus pinigus). Susuko paskui tokiaspat ir iš to paties popierio dudeles ir, padavusios keliems šalia mus stovintiems svetimiems žmonėms, uždegė. Dudelės sudegė ligi pat pirštų ir nešovė. Dar sykį tą bandymą su mumis pakarto jo ir vėl tas pats: pridegę ligi pusės dudelės vėl šovė. Priėjęs prie mus ponas jau daug aštriaus, negu kitasyk, prabilo:

— Dabar — sako, — jau nebegalite ginties, kad neradote pinigų, nes jau tikrai pasirodo, kad iškasėte, tik nenorite atiduoti. Atneškite greičiaus, o jei ne, tai gausite po šimtą rykščių už nepaklusnumą ir pinigus vistiek atimsiu: šitiedvi žmoni suras, nors jūs ir kažinkur būsite paslėpę.

Męs dar kartą užsigynėm, kad jokių pinigų nežinome.

Tada suniuko ieškoti. Isgriozdė visas palėpes, iškrapštė visus pamatus, iškasinėjo apie kiekvieną medelį, pailso tiedvi ragani labburdami ir niekaip pinigų surast negalėjo.

— O kur jūs, tėvuk, buvot paslėpę, kad taip labai ieškojo ir nesurado? — užklausė neiškęzdamas Juozas.

— Kur kiti broliai buvo paslėpę, aš nežinau — atsakė Strolys. — o aš buvau nunešęs į kaimyno lauką ir užkasęs, nes jau buvau girdėjęs, kad jeigu savo lauke užkasi, tai burtininkai visados suras, o už ežios, tai jie nieko negali padaryti: nesuranda.

— Na ką tu čia užėmei! — užsipuolė ant Juozo Antanas. — Pasakokite, tėvuk, toliau kaip buvo.

— Kai negalėjo surasti pinigų, tada pasišaukęs mus ponas, liepė prisiekti, kad męs nieko apie juos nežinome. Manė, kad męs nusigąsime priesaikos ir atiduosime pinigus. Bet kur tau! Dirstelėjau, ką darys vyresnieji broliai. Žiūriu, jau jie parpuolę ant kelių, rankas sudėję ir klūpo. Atsiklaupiau ir aš. Ponas atkalbėjo garsiai priesaikos žodžius, męs atsakėme juos paskui, kad jokių pinigų žemėje nėsame radę, nei iškasę ir nieko apie jokius pinigus, kurių iš musų reikalauja, nežinome.

Su priesaika viskas pasibaigė: išvažiavo ponas ir jau daugiaus mums už pinigus niekados nieko nesakė; apstojo kaimynai, — rodėsi, kad jau dabar galėsime gyventi laimingai.

Toliaus bus.

*) Istoriškai.

Kareje.

VISIEMS ŽINOTINA.

Tikrai išėjo Seinuose knygutė vardu: Kasdieninė Dangiškoji Duona arba Dažnoji Komunija, ir Philadelphijoje išėjo Tankioji Komunija. Yra tai viena ir ta pati knygutė. Kad kas mąstydamas nepirktų vieną ir kitą, o nusipirkęs ir atradęs tai ėsant du egzemplioriu tos pačios knygutės, mane nekeiktų už apgavimą, čia turiu paaiškinti, kaip atsitiko. Pernai siunčiau į Seinus minėtąjį rankraštį, kurį išverčiau arba sulietuvinau iš anglų kalbos — Tankioji Komunija. Gavęs žinią, kad "Šaltinio" redakcija nenori spauzdinti, būk mano kalba netikusi ir kas daugiaus konkia, daviau tos pačios knygutės kopiją, kurią buvau pasilikęs, atspaudinti "Žvaigždės" spaustuvėje. Tuo tarpu pamatęs "Šaltinio" pagarsinta "Kasdieninė Dangiškoji Duona", skubinau parsitraukti vieną egzemplioriu, ir štai, pamačiau, kad ta pati knygutė, tiktai titulas pakeistas kitu, ir kur nekur labai retai vienas kitas žodis mano vertimo pakeistas kitu. Čia man taip atsitiko, kaip kitados budamas Varšavoje pirkau tris lenkiškas knygas: Wojna Duchowa, Walka Duchowa ir Utarczka Duchowa, namieje jas peržiurėjęs atradau ėsant ta pati knyga tiktai kiekvieno išdavimo perkeistas titulas.

Mat Seinai nors mano kalbą užvardino "amerikietiška" ir nenorėjo spauzdinti iš karto, betgi visai mažai ką taisė minėtoje knygutėje.

Kun. P. Saurusaitis.

CHARLES DICKENS.

OLIVERIS TWISTAS.

Vertė JONAS KMITAS.

(Seka.)

Vieną vakarą, sukakus beveik savaitei nuo atsitikimo su paveikslu, Oliveriui besišnekučiuojant su p. Bedwiniene, atėjo nuo p. Bronlow pasiuntinys, kad jei Oliveris Twistas jaučiasi gana gerai, tai ponas norėtų jį pamatyt savo gabinete ir su juo pasišnekėti.

— Viešpatie atleisk! Nusimazgok rankas, ir duok man sušukuot tavo plaukus, vaikeli, — tarė p. Bedwiniene. — Širdele, tu mano! Jei bučiau žinojus pirmiau, kad jis tavęs pareikalaus, tai bučia prisegus naują apikaklę, ir nuvalius tave, kaip šeštoką!

Oliveris išpildė senukės paliepimą. Nors ji skundėsi, kad neturėjo laiko nei padabinti jo apikaklės, jis vienok išrodė taip gražiai ir maloniai, kad senukė apžiurėjusi nuo galvos iki kojų didžiu pamėgimu, atsiliepė, jog ir in ilgesnį laiką vargiai ką švaresnio galima butų su juo padaryti.

Taip įdrąsintas, Oliveris pabarškino į gabineto dudis. Ponui Bronlow pakvietus jį vidun, Oliveris inėjo į nedidį užpakalinį kambarį, kuriame pilna buvo knygų, ir kurio langas išėjo į mažą, puikų darželį. Pas langą stovėjo stalas, prie kurio p. Bronlow sėdėjo ir skaitė.

Pamatęs Oliverį, jis atidėjo knygą į šalį ir liepė vaikui prisiartinti prie stalo. Oliveris paklausė ir žengęs artyn, stebėjosi, iš kur gali atsirasti tiek žmonių, kad galiotų perskaityti tas visas knygas, parašytas tam, kad pasaulis butų gudresnis.

Tas išrodo navatna ir daugeliui kitų žmonių, didesnis, kaip Oliverio datyrimo, — per visas jų gyvenimo dienas.

— Čia gana daug knygų, ar ne, mano vaikuti? — užklausė p. Bronlow, patėmijęs, kokiu žingeidumu Oliveris žiurėjo į lentynas, kurios siekė lubų.

— Didelė krūva, pone, — atsakė Oliveris. — Niekados tiek nemačiau.

— Tu jas gausi skaityt, jei busi geras, — tarė malonial senis ponas; — ir jų skaitymos pamėgsi labiau, ne kaip išvaizdą, — tai yra, nekurių; nes randasi tokių knygų, kurių apdarai — tai geriausia dalis.

— Ma rodos, kad tai tos sunkiosios, — tarė Oliveris, parodęs ant kelių knygų in qvarto, su daug paauksinimų ant apdarų.

— Nebutinai tos, — atsakė ponas, nusišypsojęs ir paglostęs Oliverio galvą. — Yra ir daugiau lygiai sunkių, nors daug mažesnio didumo. Kaip tau patiktų tapti gudriu žmogum ir rašyti knygas, eh?

— Man rodos, aš labiau norėčia jas skaityti, — atsakė Oliveris.

— Ką, nenorėtum buti knygų rašėju? — tarė senasis ponas.

Oliveris pamąstęs valandžiukę ir atsakė, kad jam, rodos, butų geresnis daiktas pardavinėti knygas; ant ko senasis ponas linksmai nusijuokė ir pagyrė Oliverį už gerą atsakymą. Oliveriui labai patiko, kad jį pagyrė, nors tikrai nežinojo už ką.

— Gerai, gerai, — tarė ponas rimtai. — Nesibijok, nepadarysiu tavęs knygų rašėju, nes yra daug kitų gerų amatų, kuriuos gali išmokti.

— Ačiu tamistai, — atsakė Oliveris. Iš rimto budo to atsakymo ponas vėl nusijuokė ir kažinką pasakė apie žingeidumo instinktą, ko Oliveris nelabai suprasdamas, neįsidėjo sau į galvą.

— Dabar, — tarė p. Bronlow, kalbėdamas maloniu, bet daug rimtesniu balsu, nekaip Oliveris jį kadanors girdėjo kalbant, — noriu, vaikuti, kad gerai tą įsitėmytum, ką aš tau pasakysiu. Kalbėsiu su tavim tiesiog ir atviai, nes matau, kad tu galėsi geriau mane suprasti, nekaip kitas, daug už tave vyresnis.

— O, meldžiu, nesakykit, kad mane išvysite iš namų, pone! — sušuko Oliveris, nusigandęs tokios rimtos pradžios. — Nemeskit manęs už durų, kad vėl turėčia valkioties gatvėmis! Daleiskite man čia apsilikti už tarną. Negrąžinkit manęs į tą baisią vietą, iš kurios čia atėjau. Pasigailėkite vargšo vaikučio, pone!

— Mano mielas vaikeli, — tarė senis, sujudintas karštinau staigaus Oliverio meldimo,

— Tu neprivalai bijoties, kad tave apleisiu, bene duotum tam priežastį.

— Aš niekados, niekados neduosiu! — užtikrino Oliveris.

— Tikiuosi, kad ne, — tarė ponas. — Nesitikiu, kad tu tai padarytum. Jau kelissyk pirmiau mane prigavo tie, kuriems norėjau padaryti gerai, bet aš tvirtai jaučiu, kad galiu tavimi užsitikėti; prie to aš labai tavim esmi užimtas, pats nežinau dėlko. Ypatos, kurioms pašvenčiau karščiausią savo meilę, ilsisi giliai po žeme; ir nors linksmybė ir laimė mano gyvenimo jau taipgi ten palaidotos, vienok mano širdis nepaliko grabu ir nėra ant visados uždaryta geriausiems mano jausmams. Gilus sopulys juos tiktai sudrūtino ir ištobulino.

Kada senis ponas kalbėjo tą lėtu balsu labiau į save, nekaip į klausytoją, Oliveris labai tykiai klausėsi.

— Na, jau gerai, — tarė galutinai ponas daug linksmesniu balsu. — Aš tik pasakiau tą dėlto, kad tu turi jauną širdį; ir žinodamas, kiek aš nukenčiau, butum atsargesnis, kad manęs nepažeidus. Tu sakai, kad esi našlaitis, be jokio prietelio šiame pasaulyj'; kiek galėjau ištirti, tu sakai teisybę. Papasakok man savo istoriją; iš kur tu paeini, kas tave užaugino ir kokiu budu patekai į draugiją, kurioje tave radau. Pasakyk teisybę; o kol aš gyvas, naliksi be prietelaus.

Oliverio raudojimas pertraukė valandžiukei tą kalbą. Kada jau vaikas buvo bepasakojąs, kaip buvo iškauklėtas ant farmos, nuvestas p. Bumblio į prieglaudą, — davėsi girdėties įpatingai nekantrus dvigubas į duris beldimas, ir atbėgusi tarnaitė pranešė, kad atėjo p. Grimwig.

— Ar jis eina ant viršaus? — užklausė p. Bronlow.

— Taip, pone, — atsakė tarnaitė. — Jis paklausė, ar turime namie pyragaičių ir man pasakius, kad taip, jis apskelbė, kad atėjo pas mus ant arbatos.

P. Bronlow nusišypsojo ir atsikreipęs į Oliverį pasakė, kad p. Grimwig yra jo senas pažįstamas ir kad nereikia paisyti jo šiurkštaus apsiėjimo, nes iš teisybės esant tai puikus žmogus, ir jis pats gerai jį pažįsta.

— Ar man eiti žemyn? — paklausė Oliveris.

— Ne, — atsakė p. Bronlow. — Norėčia, kad čia pasiliktum.

Tą valandą pasiremdamas stora lazda įnėjo į vidų stambus senas ponas, biskį šlubas ant vienos kojos, apsirėdęs mėlynais trinyčiais, drįžu bruslotu, naukinėms kelnėms, kurpėms, ir balta, plačia brylių skrybėle, žaliais kraštais.

Labai mažas, suglamžytas kaklaryšys kyšojo iš po jo bruslotb ir labai ilgas plieninis laikrodžio retėžėlis su prikabintu raktuku tabalojo žemiau. Galai jo kaklinės skepetaitės buvo susukti į mazgą didumo apelsino. Nuolatinis mainymasis jo veido nesiduotų aprašyti. Kalbant jis turėjo paprotį perkreipti galvą į šoną ir žvairuoti pro akių kampus, kas labai primindavo papugą. Taip lygiai jis buvo įsireižėjęs toj' valandoj', kada žengė vidun ir laikydamas rankoj' apelsino žievę, suriko urzgiančiu, piktu balsu:

— Žiurėk! Ar matai šitą? Ar tai neyra stebėtinas ir nepaprastas daiktas, kad negaliu ateiti pas žmogų, neužtikęs ant trepų žievės? Jau sykį aš apšlubau nuo apelsino žievės ir žinau, kad antgalo ir numirsiu nuo jos. Tikrai taip bus; apelsino žievė bus mano mirtis, arba aš suvalgysiu savo galvą, tamista!

Buvo tai smagus prižadėjimas ir su juo p. Grimwig sudrutindavo kiekvieną istartą sakinį. Ir kas šiam dalyke buvo įdomu, tai kad jei taip sau dėl viso ko ir daleistume, kad koks nors ponas ir galėtų suvalgyti savo galvą; tai vienok pono Grimwigo galva buvo taip didelė, kad net ir ėdriausias žmogus pasaulyje negalėtų apsiimti ant syk ją suvalgyti, nešnekant jau apie storą plutą pelenaičių (powderio).

— Aš suvalgysiu savo galvą, tamista, — atkartojo p. Grimwig, sudavęs lazda į grindis. — Hallo! O kas čia? — pridurė pažiurėjęs ant Oliverio ir žengęs porą žingsnių atgal.

— Tai mažas Oliveris Twistas, apie kurį mudu šnekėjovos, — atsakė p. Bronlow.

— Tikiuosi, kad šiuomi nenori pasakyti, jog tai tas pats vaikas, kuris sirgo karštlige? — tarė p. Grimwig, žengęs da porą žingsnių atgal.

— Palauk valandžiukę! Nešnekėk! Sustok... — tęsė toliau p. Grimwig, staiga užmiršęs baimę karštligęs iš džiaugsmo naujojo atradimo: — tai tas pats vaikas, kurs valgė apelsiną! Jei čia ne tas vaikas, kurs turėjo apelsiną ir numetė žievę ant trepų, tai aš suėsiu savo galvą ir jo taipgi!

— Ne, ne, jis neturėjo apelsino, — atsakė juokdamasis p. Bronlow. — Eik šlan. Pasidėk skrybėlę ir pasišnekėk su mano mažu prieteliu.

— Aš labai atjaučiu tą dalyką, tamsta, — tarė piktas senis, nusimaudamas pirštines. — Ant mus' gatvių tąkų visados métosi mažiaus ar daugiaus žievių, ir žinau, kad jas išmėto gydytojo sūnus, tenai ant kampo. Vakar vakare viena jauna moteriškė užsistojus ant jų paslydo ir pasirėmė ant tvoros. Mačiau, kaip ji atsistojus pažiurėjo tiesiog ant jo pragarinės raudonos lempos, ką taip viliojančiai svečia. "Neik pas jį! — surikau per langą, — jis užmušikas, žmonėms stato kilpas!" Ir jis toks yra. Jei jis nėra tokiu...

Čia suširdęs senis drūčiai sudavė lazda į grindis, kas pagal jo draugo supratimą reiškė paprastąjį jo prižadėjimą, jei kada neišreiškė jo žodžiais. Paskui, vis laikydamas rankoje lazdą, jis atsisėdo ir atsivožęs akinius, kuriuos nešiojosi ant juodo raikščio, ėmė žiurėti į Oliverį, kurs matydamas, kad tapo peržvalgos dalyku, užkaito ir linkterėjo.

— Tai čia tas vaikas, ar ne? — tarė ant galo p. Grimwig.

— Tas pats, — atsakė p. Bronlow.

— Kaip tau einasi, vaike? — užklausė p. Grimwig.

— Daug geriau dabar, ačiu tamistai, — atsakė Oliveris.

P. Bronlow turbūt prijausdamas, kad jo įdomus draugas rengiasi ką nors nesmagaus pasakyti, liepė Oliveriui nueiti žemyn ir pranešti poniai Bedwin, kad juodu nori arbatos.

Tą Oliveris išpildė noriai, nes jam nelabai patiko svečio apsiėjimas.

— Labai švarus vaikas, ar ne? — paklausė p. Bronlow.

— Aš nežinau, — atsakė p. Grimwig pašiepiančiai.

— Nežinai?

— Ne. Aš nežinau. Neišrandu jokio skirtumo tarp vaikų. Aš žinau tik dvejopos rųšies vaikus: miltinius ir galvijinius.

— Koks yra Oliveris?

— Miltinis. Pažįstu vieną žmogų, kurs turi vaiką galvijo veidu. Puikus vaikas, sako jie; apvali galva, raudoni veidai, žvilgančios akįs. Baisus vaikas; jo kunas ir sąnariai ljste lenda iš po drapanų; balsas matroso, ėdrumas vilko. Pažįstu jį. Niekšas!

— Palauk, — tarė p. Bronlow. — Oliveris Twistas neturi tokių dėmių, neprivalai ant jo širsti.

— Jis jų neturi, — atsakė p. Grimwig. —Nes gali turėti blogesnes.

Čia p. Bronlow nekantriai atsikosėjo, kas matomai atnešė p. Grimwigui neapsakomą pasigėrėjimą.

JURA.

Ką tu, jura plačiausioji,
Neši iš šalies tolimos?
Ko taip bangoms pasišiaušei?
Ar ankšta tau savo namuos?
Ar gi menkai tavęs bijosi
Stiprųs gariniai laivai?
Tu daugiau jų prarijusi,
Koliai linosesnė buvai?
Veltui, migla apsisiaupusi,
Kelią žmonėms klaidini,
Iš tavęs jie tiktai šaiposi
Ir plaukia pirmyn tekini.
Veltui ir vėtra padukusi
Dirba su tavim išvien,
Laivas ant vietos tik sukasi,
Vienok neskęsta gelmėn!
Ir skaudu jurai darosi
Matyt užkariautas sritis,
Ji pyksta, verkia, barasi,
Nerimsta dienas ir naktis.
Ir bangos drumstos, balzganos
Veltui atidaro nasrus,
Ir žuvįs plauko alkanos,
Joms tenka vanduo tik sūrus.
O vienok laikai budavo,
Kada vylingoj' gelmėj'
Drąsuolių tukstančiai žudavo,
Vos retas išplaukti galėj'.
Veltui pagelbon jie šaukdavo
Ir žmones ir marių dvasias,
Bangos nožmiai jiems tik kaukdavo
Laidotuvių giesmes baisias.
Dabargi keleiviai nežinomi
Per atviras plaukia erdves,
Laivai, nors vėtrų bauginami
Visai nesibijo tavęs.
Dėlto ir bangoms pasišiaušei,
Tokia ukanota, tamsi,
Dėlto ir bangoms pasišiausėjai,
Kad jau užkariauta esi!

J. K.

HARRY P. LYNCH

Jis yra kandidatu ant Wilkes-Barre miesto. Kadangi jis tikrai bus išrinktas, tai ir mes palaikykime jį.

Skrybelių ir vyru galanterijos aizborius.

JONAS KARBAUSKAS

Drabužiu, čeveryku ir vyru galianterijos krautuve.

Turi gerą patyrimą vaizboje ir parduos tau viską pigiau, negu užmokėtum už tą patį daiktą dideliame mieste.

Pirkdami pas Joną Karbauską, galite sučėdyti pinigo, nes nereiks mokėti už strytkarį ir nereiks toli važiuoti.

Main str., Nanticoke, Pa.

INFLIUENCIJA
[GRIPPE].

Nelauk pasirodymo pirmutinių apsireiškimų šios pavojingos ligos, kurie yra skaudėjimas galvos, kojų, šaltis krečia, karštis apima, skauda ir pailsta kojos ir t.t., bet tuojaus vartok

Dr. Richter'io
Pain Expeller,

Sulyg parodymų ant popieros, apsukančios bonkutę.

Taipgi pasekmingas nuo reumatizmo, neuralgijos ir šalčio.

Saugokis padirbimų ir žiūrėk, kad pakutis išrodytų visai taip, kaip šis paveikslėlis ir kad galai butų užpečėtyti su musų pečėtyjimo ženkliukais, turinčiais įkarę. Kitaip jųs gaunate padirbtus vaistus.

25c. ir 50c. bonkutė vaistinyčiose ir nuo

F. Ad. RICHTER & CO.,
215 Pearl St., New York.

„Draugo" Agentai.

Rev. J. Sutkaitis, 2112 Sarah st., Pittsburg, Pa.

K. Strumskas, 190 High st., Brooklyn, N. Y.

Juozas Mališauckas, Forest City, Pa.

T. Kizievič Box 167, Minersville, Pa.

M. Karbauckas, 52 G. st., So. Boston, Mass.

J. Mikutaitis, 1327 Rebecca st., S. S. Allegheny, Pa.

J. Bartoševičo, 4417 Marshfield ave., Chicago, Ill.

M. Urbanavičo, Box 33, Thomas, W. V.

J. Antanaitis Box 22, Swoyers, Pa.

J. Versiackas, 65 Davidson st., Lowell, Mass.

Juozas Akevičius, P. O. Silver Creek, Pa.

Vincas Staseviče, 349 Hamilton st., Grand Rapids, Mich.

Jonas Leipus, 1022 Bay st., Superior, Wis.

P. J. Miller, Lithuanian Store, Athol, Mass.

Pr. S. Karzonas, 2422 W. 69th st., Chicago, Ill.

Pranas Smolenskas, 71 Hudson ave., Brooklyn, N. Y.

St. Petruškevičo, 223 E. 6th st., Mt. Carmel, Pa.

M. K. Petrauskas, 415 Middle st., Kenosha, Wis.

A. Urbonavičo, 329 River st., Plymouth, Pa.

Juozas Podžukynas, 1338 So. Canal St. Chicago, Ill.

Dom. M. Andrulionis, 65 Davidson st. Lowell, Mass.

Ant. Tuškėnis Box 110 Plymouth, Pa.

Julius Bukantas, 94 Blackstone st., Boston, Mass.

Jonas Ramanauckas 135 Ames st., Brockton, Mass.

B. P. Miškinis, Box 124, 35 Arthur st., Montello, Mass.

F. B. Versocky, 257 So. 33rd st., So. Omaha, Neb.

Stanislovas J. Šaban, Box 239, Lewiston, Me.

Pr. F. Juškeviče, 131 Jackson st., Lawrence, Mass.

Jonas Guleckas, 109 So. 3rd st., Brooklyn, N. Y.

Kun. A. Ežerskis, 5447 S. Wood st., Chicago, Ill.

LIUTAS IR MOTINA.

Gale aštuoniolikto amžiaus Florencijos miesto buvo tokis atsitikimas. Vienas iš miesto kunigaikštis turėjo didelę menažeriją, kuriojo laikė įvairiausius gyvulius; buvo ten levai, tigrai, lebrai, gijenos ir daug kitų šalių gyvulių.

Kartą didelis levas, ištrūkęs iš menažerijos, bėginėjo miesto gatvėmis. Visi miesto gyventojai labai išsigando ir bėgo nuo baisaus gyvulio.

Tuo laiku keliu ėjo moteriškė su kūdikiu ant rankų; pamačiusi liutą, ji neapsakomai išsigando ir negalėjo nei bėgti, nei pasijudinti iš vietos.

Baisus gyvulys artinosi!...

Nelaimingoji motina žengė pirmyn, norėdama bėgti, bet tuo tarpu išpuolė iš jos drebančių rankų mažytis jos vienintėlis vaikelis, kurį ji taip neapribuotai mylėjo. Liutas tvėrė kūdikėlį...

Ką daro nelaimingoji motina?... Ji puolė prieš liutą ant kelių ir balsiu riksmu meldė atiduoti jai brangiausį jos iždą.

Liutas sustojo, nuožmiai žvilgterėjo į motiną ir padėjo ant žemės nejudintą jos kūdikį.

Paskui liutas ramiai ir puikiai toliau nužengė.

Pusgyvė motina pasiėmė savo mažytį ir, karštai bučiuodama, glaudė jį prie savo krutinės.

AUGŠTASIS TEISINGUMAS.

Šventas Jonas Kantas kartą ėjo namo nuo sergančios senutės, kalbėdamas poterius. Jau artinosi vakaras, kuomet jis įėjo girion, per kurią jam reikėjo keliauti.

Praėjus jam keliasdešimtis žingsnių, netikėtai iš krūmų iššoko keli galvažudžiai ir, reikalaudami pinigų, ketino jį užmušti, jeigu gerumu neatiduotų pinigų, kokius prie savęs turėjo.

— Mirties nesibijau, — atsakė kuoramiausiai šventasis vyras, — nes ji yra rankose Viešpaties Dievo, bet kad jus sulaikyti nuo sunkios nuodemės, aš visus pinigus jums atiduodu.

— Turi mums prisiekti, kad daugiau pinigų jau nebeturi prie savęs! — suriko piktadariai.

— Lai Dievas bus mano liudytoju, kad pinigų prie savęs daugiau neturiu!

Ir nužengė šventasis savo keliu, dėkodamas Dievui už apsaugojimą jo nuo nelaimės. Staiga, įdėjęs ranką kišeniun, jis užtėmijo, kad vienas skatikas dar liko.

Išsigando jis, kad nenoroms sumelavo, ir tuojaus nuėjo ton pusėn, kur liko plėšikai. Jis juos vos rado ir tarė:

— Dovanokit, nes nenoroms jums sumelavau! Štai, kišeniuje, radau dar vieną skatiką; pasiimkite jį.

Galvažudžiai labai nusistebėjo dėlei tokio teisingumo; jie puolė ant kelių prieš Dievo tarną ir, atiduodami jam jo pinigus, pridėjo dar pusėtinai savųjų, prašydami, idant juos padalytų tarp pavargėlių ir kad kartais už juos pasimelstų.

Ksav. Vanagėlis.

PAVIRŠUTINIS DARBAS.

Paviršutinis darbas, tai vien pusė darbo. Vien tik paviršio apvalymas negali vadintis visišku apvalymu. Negali sakyties esąs čystas prausdamas tik burną ir rankas. Ar tu kada valai savo vidurius? Pamėgink sykį ir pamatysi kaip tau palengvės. Jausiesi: kaip naujai užgimęs, šviežias ir drūtas. Daryk tai dabar pavasary, pamėgink Triner'io Amerikonišką Elexirą iš Bitter vyno nekurį laiką. Jis gerai išvarys virškinimo organus, atgaivįs ir sudrūtįs juos, kad galėsi savo darbą liuosai atlikti be jokių vaistų. Gausi jį aptiekose. Jos. Triner 1333—1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

"MOTINĖLĖ".

Gegužio 8 d. prie "Motinėlės" prisirašė kunigai: Mykolas Petrauckas iš Newark, N. J., ir Aleksandra Remeikis iš Brooklyn, N. Y. Pirmasis užsimokėjo $13.00, antrasis — $17.00.

"Motinėlės" metinis seimas atsiliks šįmet 2 d. rugpiučio, 3 valandą popiet, Karalienės Aniuolų svetainėje, ant kampo Roebling ir So. 4th st., Brooklyn, N. Y.

Visi nariai meldžiami į tą susirinkimą atvykti. Bus rinkimas naujos vyriausybės ir svarstomi svarbus reikalai. Norinėių ganti pašalpą iš "Motinėlės" meldžiama atsiliepti greičiau.

Kiti laikraščiai teiksis išspauzdinti šitą žinutę.

"Motinėlės" Sekretorius.

Redakcijos Atsakymai.

Cicilikui, Haverhill, Mass. Norai geri, bet jų išreiškimas neatsakomas. Tokioje formoje parašytą korespondenciją vargiai koks laikraštis priimtų. Netilps.

S. S., Gilbertville, Mass. Korespondencijų be tikro parašo ir adreso nedėdame. Geriau patįs susekite, dėlko draugija nupuolė. Sužinoję priežastį, labai lengvai galėsite klaidą atitaisyti ir atgaivinti draugiją.

Teisme.

Teisėjas (į vagilių): — Kuomi esi?

Vagilius (išdidžiai): — Kaip tai kuomi? Esu tamstos darbdaviu!

10 tr c.
25 c. didumo

Sveikose Emalijuotose blekinese.

Viskas apie Crubro Obuolių Sviestą yra sveika ir skanu.

Specijališkos sveikas, emalijuotos blėkinės parodo, jog saugojama sveikatą.

Jeigu dar nevalgei Obuolių sviesto, tai pradėk nuo Crubro.

Skaniausias valgis kuomet padarytas.

Padirbtas iš geriausių obuolių, cukraus ir priemaišų.

Kaip greit pabandysi, tuoj pamatai, kad jis padirbtas sulyg geriausią resytę.

Skanus. Atidaryk dėžę ir persitikrink kaip gardžiai kvepia.

$100 ATLYGINIMO.

Crubro konservai ir raugintos daržovės yra absoliutiškai gryni ir padirbti iš geriausių produktu. $100 duosim kiekvienam kuris ras juose koki priemaišą.

CRUBRO **Čysto Maisto Produktas.**

GLENON'S

Alus Isz Pittstono **vertas**

Gerimo.

SECOND WARD HOTEL

Frank Burba Savininkas.

Geriausi Importuoti ir naminiai Vynai, Likieriai, Alus, Cigarai ir t.t. 454—456 MAIN ST.

Pirmos klesos karietos ir arkliai parsamdymui ir grabinio ofisas prie Russell gatvės.

EDWARSDSVILLE, PA.

Naujas telefonas 8041.
Bell telefonas 9294-R.

HEIGHTS DEPOSIT BANK

Kampas E. Market ir Hancock Sts.

WILKES-BARRE, PA.

Moka 3-čią nuošimtį nuo sudėtų pinigų ir ima pinigus ant sučėdyjimo nuo dolerio ir augščiau.

Siunčia pinigus in visas svieto šalis.

Atdara nuo 9-nių iš ryto iki 3-jų po pietų; subatomis— nuo 9-nių — 12 ir nuo 7 iki 9 vakare.

Honover Brewing Co.

Grynas

Elius, Alus ir orteris.

TIKRAS LENKISZKAS LAGER.

Atkreipkite savo atidą in produktą, Jusų tautiečio išdirbamą. Sandėliai Buttonwood, Wilkes-Barre ir Nauticoke, o bravoras Danvillėj.

[illegible] Maliuzevičius, Manageris ir Prezidentas

Ale [illegible]

Turime atspaudę šv. Rožančiaus tajemnyčias. Penkiolika tajemnyčių kainuoja 10 centų. Kalbantieji Gavėnioje rožančiu tepasirupina parsitraukti tajemnyčias. Adresuokite:

"Draugas"
314 E. Market St.,
Wilkes-Barre, Pa.

First National Bank

PUBLIC SQUARE

Wilkes-Barre, Pa.

UNITED STATES DEPOSITARY

KAPITOLAS $375,000,00
Perviršis ir nepadalyta nauda 490,000,00

Už sudetus pinigus moka 3-čią **nuošimti.**

WM. S. Mc. LEAN, President.
FRANCIS DOUGLAS, Cashier.

Dr. O'Malley, Specialistas.

RUPTURA

Išgydyta greitai, be pavojaus ir ant visados.

Be peilio ar operacijos.

Diržai numesti ant visados.

Visiškas gvarantuotas išgydimas rupturos (abiejų ličių), senų ar jaunų nepaisant, kaip ilgai sergate, gydau be peilio.

Dr. O'Malley naujas spasabas gydimo yra visai nepavojingas, be piaustimo, be skausmo, be operacijos, be atsitraukimo nuo užsiėmimo.

Nereikia jokių diržų kada išgydau. Gvarantuoju užganėdinimą.

Dėkingi žmonės prisiuntinėja padėkavones kas dien. Suviršum 500 ligonių išgydžiau praeitą metą.

Dr. Alex. O'Malley

158 Washington St.,
WILKES-BARRE, PA.

Kur lietuviškai ir lenkiškai susikalbama ir susirašoma.

Suviršum 30 metų daktaravimo. Mieste Wilkes-Barre musų glaunas ofisas. Prisiųsk 2c. markę, o gausi knygutę apie rupturą dykai.

Visi skaitykite "Draugą"

Wilkes-Barre Mine Drill Co.

Mes padirbame visokios rųšies tulšes. Jeigu nori sučėdyti darbo ir laiko, reikalauk

Papky's naujo patento pype maszinos,

257 E. Market st.
Wilkes-Barre, Pa.

PAUL J. SHERWOOD

Kandidatas ant Luzemes Pavieto Sudžios.

Balsuokite už Ji.

"Severos Rūgštis Pilvui sugrąžino man apetitą ir sveikatą, — taip mums rašo p. Frank Teropsic iš Fort Smith, Ark. — Patariu visiems imti tuos vaistus nuo visokių vidurių ligų."

Kiekvienas Valgis bus tau skanus

IR EIS ANT SVEIKATOS, jeigu prieš valgysiant imsi

Severos Rugšti Pilvui

Kaina $1.00

Sustiprina nusilpusi pilvą.

Duoda gerą apetitą.

Dapadeda suvirškyti.

Apsaugoja nuo užkietejimo.

Sugražina jiegas po ligai.

Ar esi sunervuotas?

Lengvai susijudini? Esi neramus? Mažmožiai tave pykdo? Visko bijaisi? Guli ir keliesi pailsęs? Niekas taip nepagelbės tau, kaip

Severos Nervotonas

Jis pasiekia ligos priežastį; apramina dirksnius, sudrutina visą systemą ir užtikrina sveiką miegą. Kaina $1.00.

Kol dar ne velu!

Žmogus ilgai nepatemija inkstų ligos, net iki tol, kada ji jau tampa pavojinga. Kad užlaikius inkstus sveikus, imk

Severos Vaistus Inkstams ir Kepenims.

Tai geriausias vaistas nuo skaudėjimo pusiau, nuo kepenų ir inkstų ligų. Ir puslės betvarkė jais prašalinama.

Dviejų didumų: 50c. ir $1.00.

Pirk vien Severos vaistus. Vaistininkai turi juos savo aptiekose. Neimk kitokių vaistų. Jeigu nežinai savo ligos, rašyk pas musų gydytojus.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Naujausias Importuotas Fonografas dykai.

Būs duotas kiekvienam kas nupirks pas mus Rusiške Tabako už $6.00.

Nieko nuo jusų daugiaus nereikalaujam tik kad patartumite savo draugams pirkti iš musų firmos tabaką.

Šitas importuotas Fonografas yra padarytas iš geriausio metalo, turi didele nikelinę triubą ir labai gerai skamba. Turėdami musų Fonografą galite surengti namie puikų muzikos koncertą.

Užsukite tik mašinėlę, uždėsite veliuką, ir galėsite išgirsti gražiausias tautiškas, darbininkiškas ir kitokias daiana, ištraukas iš operų ir operečių, šaidimą visokių instrumentų pavienių ir orkestrą. Klausant tai viska bus malonu ne tik jums ir jusų šeimynai, bet ir jusų pažystamiems ir kaimynams. Musų Fonografas yra geriausias, koks tik dabar gali buti. Mes duodame jame tą Fonografą suvis dykai. Prisiųskite tik 50c. markem ir mes atsiųsim jum geriausio Rusiško Tabako už $6. ir tą Fonografą drauge su veleliais ir nurodynais, kaip reikia apsieiti. Apturėję per Expresą, užmokėsite likusius $5.50.

Ši dovana yra suprantama ir puiki, nėra čia jokios rizikos, taigi naudokitės, pamatysite, kad busite užganėdinti. Pamąsti: prašome nemėlyjoti mes esą firma su kuom.

ENGLISH ASIATIC TOBACCO CO., 110-115 E. 7th St., Dept. W, New York, N. Y.

Kas reikalauja

austinių (krajavų) škaplierių Panos Šv. ir Šv. Traicės, gali gauti pas mus visada. Mes išdirbame ir reikalaujantiems pasiunčiam porą ant pažiuros.

Mrs. A. Smailienė.
2737 E. Pacific St.,
Philadelphia, Pa.

KATALIOGAS DYKAI!

Kas Nusiųsite Nario jusų dauginą Kuvęzių dauną Vaitnikės karšos geriausią 15 cent. tam Prenjamas Katalogas Dykai. Tame katalioge Tabako spaudai, apie Elektrikų krutinčią pavedimus, Magiškas Sztukas kempinės visokią gatunką knygas, drukuojamą mašinėm Armonikas koncertinas Brunes, Laikrodėlių, Auksinių rakonų pinigėlius Spilkų, Žiedų, Lenciugėlių, Strelkų ir t. t.

George A. Popovsky & Co. Dept. 2347 S. Leavitt St. Chicago, Ill.

Kaip lengva sučedyti $15.00, jeigu tau gaila praleisti 15 dol., tai ateik pas Rosenthal pirkti Siuto,

Nes jeigu kriaučiui užmokesi $30, tai pas mus gausi tokios pat materijos ir dailiai padirbtą siutą už $15.00.

Pabanyk užeiti,

O persitikrisi, kad pas mus pigiau negu visame mieste. Jeigu kitur po $20.00 ir po $25.00, tai pas mus tik $15.00.

LOUIS ROSENTHAL,

ANT KIRBY'S KRAUTUVĖS.

South Main St., Wilkes-Barre, Pa.

Kuomet Jus

girdite nuo daugelio žmonių pagyrimus

STEGMAIER'O ALAUS

ar pamislinate, kad verta jį pabandyti.

Supilta s bonkose ir gerai uzkimsztas

Reikalauk baksuką. Musų vežejai pristatys.

Gryno maisto ženklas ant kiekvienos bonkutės.

STEGMAIER BREWING CO.

Wilkes-Barre, Pa.

Naujas telefonas 977
Bell telefonas 422

Plymouth National BANK.

Kapitolas su perviršiu
$165.000.00.

Šitoji Banka prižiuroma Suvienytųjų Valstijų valdžios. Moka 3 nuošimčius nuo sudėtų pinigų. Galima susišnekėti lietuviškai.

Mandagus patarnavimas.

G. N. Postlethwaite,
iždininkas.

3% SUČEDIJIMAS AUGA. 3%

PINIGAS DARO PINIGĄ.

Pradėk taupti pinigus pas mus. Kad ir mažiausia suma pridėta prie sučėdijimų ir 3 nuošimčiai, kuriuos moka me, greit padidįs jųsų taupimą.

Lietuviams paranki vieta.

NORTH SCRANTON BANK
1902 North Main Avenue.
Scranton, Pa.

Užsirašykit
„DRAUGĄ."

M. A. Norkunas,

Vertėjas Letuvs Iždirbejas

visokiu ženklu draugystem, o ypatingai: lokardu guzikučiu metaliavu, anameliotu ir padengtu celluloid'u, šarpu, veliavu ir karunu.

Man pavestus darbus atlieku artistiškai.

M. A. Norkunas
162 PROSPECT ST., LAWRENCE, MASS.

SWALM HARDWARE CO.,

21 North Main St., Pottsville, Pa.

Ivairiausi geležiniai daitai, tepalai, stiklas, dudos, plasteris, irankiai, sportiniai ir naminiai daiktai.

Juozas Szukis,

Geriausias Lietuvys
FOTOGRAFISTAS,

Naujas Telefonas 1070—R.
20 E. Market st., Wilkes-Barre, Pa.

Merchants Banking Trust Company,

Mahanoy City, Pa.

Turi Kapitolo su nuošimčiais
$190.000.00.
Sudėtu pinigu
$700.000.00.

Mes vedame visokį legališką biznį.

Musų bankoje galima susikalbėti: lietuviškai, lenkiškai, vokiškai ir angliškai.

JOHN J. MEYER,
Kasininkas.

Kurių skaitytojų prenumerata pasibaigusi, tiems šis numeris bus paskutinis.

Siunčiant pinigus, čekius, arba "Money Order", siuskite ant adreso:

"DRAUGAS",
314 East Market St.,
Wilkes-Barre, Pa.

Office New Telephone 37.
Residence 1100.

Lietuviu Advokatas,

Jonas S. Lopatto

47-48-49 Bennett Building,
Wilkes-Bare, Pa.

Norintieji pasiskolinti pinigu ant pirmo mortgage, arba pirkti namus lai kreipiasi.

First National BANK,

PLYMOUTH, PA.
UŽDĖTA 1894

KAPITOLAS $100.000.00.
PERVIRŠIS $250.000.00

Didžiausia ir saugiausia Banka mieste.

Moka 3 nuošimčius nuo sudėtų joje pinigų.

UNION TICKET AGENCY.

Šeniausia Lietuviška Banka Scrantone ir Visoje Aplinkinėje.

Agentura Laivakorčių ant Geriausių Linijų.

Siunčia pinigus kas dien in visas dalis svieto; taip-gi perka ir išmaino visokius pinigus. Išdirba visokius dokumentus Amerikos ir Lietuvos teismuose.

Ofisas atidarytas kas dien nuo 8-tos iš ryto iki 9-tos val. vak.

Nedėlioje: nuo 10tos iš ryto iki 5-tai valandai vakare.

Adolf Blau,

Union Ticket Agency,
303 Lackawanna Ave, Scranton, Pa.

Taip-gi turime savo krautuvėje daugybę visokių maldaknygių ir svietiškų knygų visokiose kalbose.

TELEFONAI: Naujas 303 — Bell 662.

DIDIS GYDYTOJAS

Dr. IGNOTAS STANKUS M.D.

Pabaigęs daktariška moksią universitete valstijos Indiana ir baigęs kvotimus augščiausioj ir jau paskutinėj moky doj New York Post-Graduate MEDICAL SCHOOL & HOSPITAL, kurioje specijališkai išdlavi ia gydyme visokių pavojingiausių ligų ir daryme operacijų; pabaigęs tą moksią įgauna varda augšto didzio daktaro. Dr Ig. STANKUS, per kiek laika buvo miestavu daktaru Indianapolis, Ind., kur turėjo didelę praktiką gydyme įvairių ligo, atlikdamas savo užduotį kuogeriausiai ir užganėdinančiai, dabargi pasiaventęs labui savo brolių tautiečių, ir kad apsaugot juos nuo išnaudojimo per nesąžiningus daktarus, įrengė savo locną namiuj ligonbutį ir:

KVIEČIA VISUS PAS SAVE SAKYDAMAS:

Jeigu sergi, ar kenkia kas sveikatai, skubiai kreipkis pas mane ypatiškai arba laišku, o būsi išgydytas. Jeigu kiti daktarai pripažino ligą neišgydoma, neabejok, nes aš turėdamas didesnę praktiką ir augštesnį moksią, tau pagelbėsiu ir suteiksiu tikrai teisiąką ir sąžiniską rodą. Kiekvienas iš atsišaukusių persitikrijs, kad esu pabaigęs didesnį daktariškų moksią ir galiu geriau gydyti negu kiti daktarai svetimtaučiai.

:: :: :: APSIIMU PASEKMINGAI IŠGYDYTI :: :: ::

Nuo reumatizmo, skaudėjimo ir gėlimo sąnarių kaulų, strėnų ir šonų; nuo visokių kraujo ligų, užkietėjimo ir nevaikinimo vidurių, išberimo, kūno niežėjimo, visokių spnogų, dedervinių ir slinkimo plaukų; galvos svaudėjimo, nuo širdies ligos, inkstų, plaučių, kepenų. Nuo visokių nerviškų ligų, neuralgijos, drebėjimo sąnarių, pemiegojimo ir išgąsčių; nuo greito nuilsimo, sunkaus kvėpavimo, peršalimo ir nuo visokių slogų. Nuo visokių užkrečiamų lytiškų ligų ir visokių kitokių nusilpnėjimų sveikatos. Taipgi nuo visokių moteriškų ligų, skausmingų mėnesinių, baltųjų, tekėjimo ir gumbo ligų:

TURIU SPECIJALIŠKĄ DIPLOMĄ DEL DARYMO OPERACIJŲ

Ist kus būtinam reikalingumai operacijos, kada vaistai negali pagydyti kaip tai: augimo vėžio skilvyje ir visokių akmenų, skaudulių ir guzų, ar jei būtų pilėje, inkstuose, kepenyse ir žarnose, viską tą su pagelba operacijos galima prašalinti kuogeriausiai ir už menką mokesti. Darau taipgi operacijas ant taulų, smegenų, gro ų ir vyriškų organų, kaip vyrų taip ir moterų. Ist esinu pritrauktas rankas ir kojas. Išgydau su naujausio būdo operacija rupturą už menką prekę. Pertai kreipkitės kiekvienoje ligoje pas mane. Jeigu negalima pribūti gyvatiškai, tai parašykite ką skauda ir kokius ne-veikumus jaučiate savyj, o aš supraslu ir ištyrus duosiu rodą, o jeigu reikės prisiųsiu ir gydusoles, kain toli negyventumėte: Amerikoj, Angilioj, Kanadoj ar kitose šalyse. Atsilankantiems vaistiškai ir dėl operacijų, turiu savo naminį puikų ligonbutį.

BIEDNUS GYDAU DOVANAI

Dr. IGNOTAS STANKUS 1220 S. Broad str., PHILADELPHIA, PA.

Valandos Ofiso: Nuo 9 iki 12, nuo 2 iki 4 p.p. ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėl. nuo 1 iki 5 v.

LIETUVIŠKA AGENTURA

Laivakorčiu ir Pinigu Siuntimo.

Parduodu laivakortes už tą pačią prekę, kaip pas pačias kompanijas New Yorke. Siunčiu pinigus greitai ir pigiai in visas dalis svieto. Prašau visu lietuviu atsilankyti su kokiais reikalais arba kelieujant Lietuvon meldžiami kreiptis pas

VINCA TAMULEVICZE,

AGENTA,

137 Hazle St., Wilkes-Barre, Pa.

ALBERT G. GROBLEWSKI,

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių
"LIETUVIŠKŲ-LENKIŠKŲ VAISTŲ."

Geriausia Gyduolė nuo Strėnų skaudėjimo, Degimo krutinėje, Galvos skaudėjimo, Kataros, Užšiašldymo, Neuralgijos nuo Gerklės skaudėjimo

Mešlungio Skausmo krutinėje nuo Patrukimo Azma arba Dusulio Štyvumo sprando Skaudėjimo Šonuose Rankų ir Kojų.

Ypatingos Gyduolės.

Jeigu sergate užsisenėjusiomis ligomis nuo kurių negali pagelbėt nė daktarai ne ligonbučiai, arba paslaptingoms ligoms, aprašykit man savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be užslėpimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Atsiminк, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpažinties). Užtai nesigėdyk ir nebijok, sakyk teisybę, o mielai suteiksiu rodą ir prisiųsiu geras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartot, už prekę labai mažą. Reikia rašyt laiškus stačiai pas mane pridedant visados 2c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. — Teipgi mes reikalaujame gerų agentų kiekviename didesniame mieste ir jų aplinkinėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiškų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 15 dol. ant mėnesio. Uždarbį duodame žuogeriausią. Taigi rašykite reikalaudami agenturos. Kiekvienas lietuviškas ištornikas teipgi privalo užlaikyti visada musų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad musų tautiečiai reikalaudami galėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalautų išduoti pinigus dovanai kokiems nors apgavikams tose aplinkėse. Štornykai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarbys ir parduokite musų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mes garantuojame. Rašykite po antrašu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS,
Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.

FABIOLE,

garsi kardinolo Wisemano apysaka.
Vertė VYTAUTAS.

Kaina $1.00.

Imantiems daugiau kaip vieną egzempliorių, nuleidžiamas didelis nuošimtis. Gaunama pas:

REV. V. VARNAGIRIS,
312 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

IŠĖJO IŠ SPAUDOS DAILUS SCENIŠKI VAIZDELIAI VARDU

„Degtnė" ir „Katrute."

KAINUOJA PO 10 CENTU.

Galima gauti

„Draugo" Spaustuveje.

Lietuviškuju Šv. Kazimero

Seseru Seminarija

CHICAGOJE.

Lietuviškosios Sesers priima pas save mergaites mokinimui ir išauklėjimui. Seminarijoje prie reguleriškojo mokslo, arba ir atskyrium, yra mokinama muzika, paišymas, siuvinėjimas ir taip toliau.

Reikale meldžiama kreipties prie Motinos Perdėtinės šiuo antrašu:

Mother Superior,
ST. CASIMIR'S SEMINARY,
6700 Rockwell St., Chicago, Ill.

—NAUJA KNYGA—

BIBLIJA

arba šv. Raštas išleistas.
Tik vienas šitas šventraštis yra katalikiškas.

Kaštuoja $2.15 persiuntimui.

Adresas:
REV. S. PAUTIENIUS,
Mahanoy City, Pa.

PIRKITE LABAI NAUDINGAS KNYGUTES

PO VARDU

„Naminis Vaiku Auklejimas"

IR

"Katekizmas Apie Alkoholiu."

Kainuoja po 12c. su persiuntimu. Pelnas eis instaigimui našlaičiu prieglaudos. Galima gauti pas

Kun. A. Staniukyną,
4557 So. Wood St., CHICAGO, ILL.

GERIAUSAS PINIGAMS PASIDĖJIMAS, TAI ŠTAI ŠITAME BANKE:

Merchants National Bank,

POTTSVILLE, PA.

Nuo padėtuju pas mus pinigu gausi 2 nuošimt., jei padėsi trumpam laiui, 3 nuošimti, jei šešiems mėnesiams, 3 ir pusę nuošimt. jei padėsi vieniems metams.

Gali pradėti pasidėlioti, jei tnri $1.00.

Maloniai kviečiame visus atsilanyti pas mus.

Gerb. O. P. BECHTEL, Prez., A. W. SELTZER, Vice-Pr., C. H. MARSHALL, Kasierius.

Wilkes-Barre Deposit & Savings

BANK,

71 PUBLIC SQUARE,
WILKES-BARRE, PA.

Kapitolas - -	$150.000
Perviršis - -	$450.000
Depozitai -	$2.625.000

Moka 3-čią nuošimtį nuo sudėtų joje pinigų.

Banka atdara kasdien nuo 9 ryto iki 3 popietu, subatomis nuo 9—12 vidurdienyje ir nuo 7 val. vakare iki 8.

Galima susikalbėti lenkiškai ir lietuviškai.

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

Ta knyga yra stebuklinga ir siusta yra tyk del vyru. Knyga ta prastais, suprastais žodziais pasaka kaip gal atgauti vyriškuma, išgydyti nuo uznuodijima krauja arba sypili, nubiegima sieklos, patrotitu styprybe, pučkus ir kitus išmietimus, negromulavima, patrotitu styprybe, pylva, kiapenu, inkstu ir pusles ligas, rumatitma, gonorrhoea arba triperi, naujai igautas lygas, strictura ir vysas vyru lygas, gal buti išgidomas sava namuse privatiškai, slapta ir labai pygjai.

Ta, dykai igauta knyga, pasakia juma kodel jus kentat ir kaip galet galutinaj išgyditi. Knyga ta yra krautuvė žinios, katrus turė žinoti kožnas vedes arba nevedes vyras. Ta knyga yra parašita par Daktara, katras atsydave ilgo laika tyrinejmu tu, specijalisku lygu. Temykit, jog ta knyga yra siusta vysai dykai, užmokam už pačto, ing užpečetita konverta. Nesiusk nekoklu pininga, tyk parašik sava varda, ir adresa ant žemiaus paduotu kuponu, katru siuok mums šendena.

DYKAJ GAUTOS KNYGAS KUPONAS.

DR. JOS. LISTER & CO., 1 905 22 Fifth Avenue, Chicago:

Gedotinas Tamista: Pagal Tamistos prižadėjima, aš norėčjau jog Tamista prisiustumei man vysai dykai vėna jusu knyga del vyru.

Vardas.....

Adresas:..... Steitas.....

J. F. Gillis,

Pas ji galima gauti visokiu torielku, bliūdu, stiklu, puodu, liampu ir visokiu virtuvei reikalingu daiktu. Yra iš ko pasirinkti. Ateikite persitikrinti.

102—104 S. MAIN ST.,
WILKES-BARRE, PA.

"DRAUGO"

SPAUSTUVE

NAUJAUSIA, DIDŽIAUSIA IR GERIAUSIA GREITAI ATLIEKA ĮVAIRIŲ ĮVAIRIAUSIUS DARBUS

SPAUDINA PIGIAI

UŽKVIETIMUS IR KITOKIUS DARBUS

KONSTITUCIJAS, PLAKATUS, TIKIETUS,

RAIDĖS STATOMOS DIDELE—NAUJAUSIOJO PATENTO—MAŠINA "LINOTYPE"

ADRESUOKITE

"DRAUGAS"

314 E. Market St. Wilkes-Barre, Pa.

The BENEFICIAL SAVINGS FUND SOCIETY

1200 ir 1202 CHESTNUT STREET,
PHILADELPHIA, PA.

Uždėta 20 dieną Balandžio 1853 metuose.

Nuošimtis 3.65 metams.

PAMATINIS KAPITOLAS — trylika milijonu doleriu.
SUDĖTU PINIGU — vienuolika ir tris čvertis milijono doleriu.
PERVIRŠIS — vienas ir viena čvertis milijono doleriu.
Depozitoriu suviršum trylika tukstančiu asmenu.

DEPOZITUS PRIIMAME PER LAIŠKUS.

IGNOTAS J. DOHAN, Prezidentas.
ANDRIUS J. KEEGAN, Vice-prezidentas.
ALFRED J. MURPHY, Sekretorius ir Kasininkas.
ANTANAS HURST, Esq., Patarejas.

REKOMENDUOJAME MUSŲ NAUJĄ AUKSINĮ 23 AKMENŲ GELŽKELIO LAIKRODĖLĮ.

Auksiniai, paauksuoti ir kitoki su 23 akmenimis, parduosime 10,000 vadinamų "Accuratus" laikrodėlių tiktai už $5.75 šedną. Tie gražus laikrodėliai puikiai išrėžyti, dubeltavi lukštai, gerai laiką rodanti, labiausiai kelauninkų naudojami, kurie turi daboti laiką, moteriški ir vyriški, gvarantuoti ant 20 metų. Tikrai gražus laikrodėliai, negėda bus nei draugams tokį pasedyti. Jeigu nori turėti gerą dziegorėlį, tai štai musų pasiulymas: Mes nusiųsime šitą laikrodėlį kiekvienam C. O. D. už $5.75 ir ekspreso kaštus dėl peržiurėjimo. Jei nepatiks, nemokėsite nei centa. Mes garantuojame viską. Auksinis graudinelis duodasi dykai su laikrodėliu. Adresas:

EXCELSIOR WATCH CO., DEPT. 905, CHICAGO, ILL.

L. RAUCHUT

Dirbtuvė Uniformu, ir visokiu reikalingu daiktu draugijoms ir nrkiestroms, uždėta 1887 m. Dirbame teipgi vėliavas, kukardas, arnotus, kapas ir t. t. Reikalaukite ilistruoti kataliogu.

1520 N. 4 gatve
PHILADELPHIA, PA.
Bell Phone
4656 D. KENSINGTON.